

**Ekonomihögskolan
Lunds universitet
Företagsekonomiska institutionen**

Kandidatuppsats FEKK01
Vårtermin-09

Slopandet av revisionsplikten

- Hur inställningen har ändrats hos
Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker
de senaste fyra åren

Handledare: Carl-Michael Unger
Erling Green

Författare: Hamza Amiri, 880103
Sam Taherpassand, 871125

Förord

Vi vill yttra vår uppskattning till våra handledare, Carl-Michael Unger och Erling Green. Med deras stöd och uthållighet har vi haft möjligheten till att slutföra denna uppsats. Vi skulle även vilja tacka alla respondenter och till dem som medverkat, Mariann Arnell från Narfeldts Revisionsbyrå, Kim Månsson från Månsson Kim revisionsbyrå, Tomas Svensson från Ernst & Young revision, Kent Kristiansson på revisionsbyrån Deloitte, Göran Mårtensson på Skatteverket, Bassam Fares på Swedbank, Lars-Gunnar Hermansson på Nordea, som lade ner sin tid för att besvara våra frågor och därigenom bidrog till den information som behövdes för att besvara vår problemformulering.

Hamza Amiri

Sam Taherpassand

Sammanfattning

- Titel:** Hur har inställningen till slopandet av revisionsplikten ändrats hos Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker de senaste fyra åren?
- Seminariedatum:** 4 Juni, 2009
- Ämne/Kurs:** FEKK01 Examensarbete Kandidatnivå, 15 Hp.
- Författare:** Hamza Amiri, 880103, Sam Taherpassand, 871125
- Handledare:** Erling Green, Carl-Michael Unger
- Nyckelord:** Revisionsplikt, intressenter, revision, redovisning, småföretag.
- Syfte:** Syftet med denna uppsats är att med hjälp av egen insamlad empiri och två andra uppsatser, beskriva hur inställningen av slopandet av revisionsplikten har förändrats hos Revisionsbyråer, Skatteverket och banker, under de senaste fyra åren.
- Metod:** Vi har använt oss av primär data i form av en kvalitativ undersökning med intervjuer av sju respondenter. Samt använt oss av sekundärdata i form av två uppsatser och i form av modeller och teorier.
- Litteraturgenomgång:** Här har vi valt olika modeller och teorier för att förklara revisionens innebörd och dess funktion likaså om redovisning samt intressenternas innebörd.
- Empiri:** Här har vi presenterat svaren från våra sju respondenter; två stora revisionsbyråer, två mindre revisionsbyråer, Skatteverket, två banker. Vi har även i empirin sammanställt en tabell utifrån svaren från våra respondenter och uppsatsernas.
- Slutsats:** Utifrån svaren från respondenterna i revisionsbyråer märker vi en tendens att revisionsbyråer med åren ställer mer positivt till avskaffandet av revisionsplikten. Generellt sätt har Skatteverket under de senaste fyra åren haft en negativ inställning till slopandet av revisionsplikten. När det gäller banker så har inställningen till avskaffandet generellt sätt varit negativ. Däremot måste det påpekas att bankrespondenter från 2005 har sagt att det är ett krav på reviderad årsredovisning vid beviljandet av lån i vissa fall eller en förhandlingsfråga. Men banker 2009 har tydliggjort att det är ett krav då inga undantag kommer göras.

Abstract

Title	How has the attitude towards an abolishing of statutory audit changed for accounting firms, the swedish tax agency and banks the last four years.
Seminar date	June 2009
Course	FEKK01, Degree Project Undergraduate level, Business Administration, 15 University Credits Points.
Authors	Hamza Amiri 880103, Sam Taherpassand 871125
Advisors	Erling Green, Carl-Michael Unger
Keywords	Statutory audit, stakeholders, auditing, accounting, small enterprises
Purpose	The aim of this paper is that with help of our empirical foundation and two other degree projects, describe how the attitude towards an abolishing statutory audit has changed for Accounting firms, The swedish tax agency and Banks the last four years.
Methodology	We have used primary data in a qualitative approach with interviews from our seven respondents. We have also used secondary data which consists of two papers and information such as theories and models.
Literature review	We have chosen models and theories to explain the meaning of auditing and accounting and also the meaning of the stakeholders.
Empirical Foundation	In this chapter have we presented the answers from our seven respondents; two bigger accounting firms, two smaller accounting firms, The Swedish tax agency and two banks. We have also in our empirical foundation put together a table on the basis of the answers we got from our respondents and the respondents from the two papers.
Conclusions	Based on the answers from our respondents in accounting firms we have noticed that they have grown more positive to the abolishing of statutory audit, during the last couple of years. Generally has The Swedish tax agency's have had an negative attitude towards the abolishing, during the last four years. When this question is asked to the banks, we can se that banks generally have been negative in this matter. But it should be mentioned that respondents from banks 2005 have said that it is a demand on audited annual report in the matter of accordance of loan in some cases or a question of negotiation. But banks 2009 have clearly said it is a demand where no exceptions will be made.

Centrala begrepp och förkortningar

EU – Europeiska Unionen

SOU – Statens offentliga utredningar

FAR SRS – Revisorernas Branschorganisation. FAR (Föreningen Auktoriserade Revisorer)

SRS (Svenska revisor samfundet)

Almi – Statlig ägd företagspartner

Balans – är en tidsskrift som ges ut av FAR SRS och handlar till mestadels om revision och redovisningsfrågor.

Definitioner

IREV – Ett utbildningsföretag som arrangerar utbildningar inom områdena Redovisning, Skatt, Controlling, Ekonomi- och verksamhetsstyrning, Analys och värdering, Revision.

ISO Certifiering – är ett bevis på att organisationen aktivt arbetar med kvalitet och utveckling som bidrar till ökat förtroende från kunder, myndigheter och allmänheten i övrigt.

Outsourcing – är en strategisk metod där ett företags affärsprocesser sköts av ett annat företag vilket gör att företaget kan fokusera sig på sin kärnverksamhet.

Revisionsberättelse- ett uttalande från revisor om ett företags årsredovisning. En ren revisionsberättelse innehåller inga fel och brister som behöver åtgärdas.

Bokslut – en sammanställning av företagets bokföring under året som består av en resultat och balansräkning.

Auktoriserad redovisningskonsult – en redovisningskonsult som blivit certifierad av antingen SRF eller FAR SRS. Detta är något som inte är lagstadgat.

Balansomslutning – är summan av företagets tillgångar samt skulder och eget kapital.

Jäv problem – innebär att en revisor inte kan granska ett företags räkenskaper samtidigt som den erbjuder rådgivning i samma företag.

Innehållsförteckning

1. Inledning	9
1.1 Bakgrund	9
1.2 Problematisering och frågeställningar.....	10
1.3 Syfte.....	11
1.4 Målgrupp	11
1.5 Avgränsningar	11
2. Metod	13
2.1 Disposition.....	13
2.2 Kvalitativ ansats	14
2.3 Primärdata	14
2.3.1 Intervjuer.....	15
2.3.2 Val av intervjuareobjekt	17
2.4 Sekundär data	18
2.5 Hur uppnås resultat	19
2.6 Validitet	19
2.7 Reliabilitet	21
2.8 Källkritik	22
3. Litteraturgenomgång	23
3.1 Revision och redovisning i Sverige.....	23
3.1.1 Revisionens innebörd	23
3.1.1.1 Revisionens roll	24
3.1.1.2 Revisionsteori	25
3.2.1 Redovisning.....	26
3.2.1.1 God redovisningssed.....	27
3.2 Intressenter	28
3.2.1 Intressentmodellen	28
3.3 Revisionsplikten i Sverige.....	30

4. Empiri	32
4.1.1 Mariann Arnell, Narfeldts Revisionsbyrå i Malmö	32
4.1.2 Kim Månsson, Månsson Kim Revisionsbyrå i Malmö	34
4.1.3 Tomas Svensson, Ernst & Young i Malmö.....	36
4.1.4 Kent Kristiansson, Deloitte i Malmö.....	38
4.1.5 Skatteverket i Malmö	40
4.1.6 Bassam Fares, Swedbank i Malmö	42
4.1.7 Lars-Gunnar Hermansson, Nordea i Malmö	43
5. Analys	45
5.1 Orsaker till avskaffandet av revisionsplikten	45
5.2 Konsekvenser till avskaffandet av revisionsplikten	46
5.2.1 Substitut till revision	46
5.2.2 Högre krav kommer att ställas	47
5.2.3 Ökad kontroll från Skatteverket	48
5.3 Revision – kostnad eller konkurrensfördel.....	49
5.4 Kommer företagen att välja bort revision.....	50
5.5 Revision som kvalitetssäkring	51
5.6 Förändring mellan åren - likheter och olikheter	52
6. Slutsats	54
6.1 Förslag till vidare studier	56
7. Källförteckning	57
Bilagor	60
Bilaga 1 – Frågor till revisionsbyråer.....	60
Bilaga 2 – Frågor till skatteverket	61
Bilaga 3 – Frågor till Banker	62

1. Inledning

Detta kapitel introducerar med att ge läsaren en bakgrund till uppsatsämnet samt behandlar vad som kommer att undersökas. Härfter lyder vår problemformulering som ska stå till grundsten för uppsatsämnets syfte. Följande uppvisar vi vilka avgränsningar vi gjort och avslutar vårt inledande kapitel på så sätt.

1.1 Bakgrund

Enligt regeringens utredare Bo Svensson gäller en radikal förändring, där det skett ett förslag till små företag att slopa revisionsplikten i Sverige. Denna förändring förväntas ske 1 april, 2010 och omsluter nästan 96 procent av de svenska aktiebolag som i så fall kommer att undgå från den förordnade revisionen.¹ De små företagens frihet att bestämma de redovisnings- och revisionstjänster som de anser sig behöva försvinner när revisionsplikten tas bort.

Försäljningen av sådana tjänster kommer att öka samtidigt som priserna går ner och detta ger de svenska småföretagen en utsträckt konkurrenskraft.²

De ändringar som orsakas av slopandet av revisionsplikten i småföretag har tidigare fastställts av de flesta stater inom EU, men därav Sverige och Malta som hittills utstått med att avskaffa denna revisionsplikt.³

Bakomliggande huvudorsaken till förändringen är:

1. En anpassning till de EU-länder som redan avskaffat revisionsplikten.
2. Att reducera företagens administrativa kostnader.

Om avskaffande av revisionsplikten genomförs i små- och medelstora företag uppskattas kostnadsbesparingen i Sverige att uppgå till 5,8 miljarder kronor per år.⁴

¹ www.grantthornton.se

² <http://regeringen.se/sb/d/10450/a/102165>

³ SOU 2008:32 s. 153

⁴ SOU 2008:32 s. 250

Detta förslag har medfört till både positiva och negativa resonemang och genom väldiga diskussioner som uppstått visar sig avskaffandet samtidigt som en möjlighet för företagen, en fara för intressenterna, beroende på vem det är som uttalar sig.⁵

1.2 Problematisering och frågeställningar

Regeringen tillkallade en statlig utredning 2006⁶ som syftar till att avskaffa revisionsplikten för småföretag. Förslaget är fortfarande ute på remiss och förväntas fastställas inom snar framtid. Avskaffandet av revisionsplikten för småföretag kommer snart att vara en verklighet på den svenska arbetsmarknaden, men det är fortfarande oklart vad utfallet blir då vi anser att det finns olika uppfattningar beroende på vilka intressenter man ställer frågan till.

Vi har valt att se utifrån tre intressenters synvinklar, nämligen Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker. Dessa tre anser vi har en stor och betydande roll i Samhället.

Vi valde att intervjua två stora revisionsbyråer och två mindre revisionsbyråer, för att få en bred helhetsbild av revisionsbyråers inställning till avskaffandet av revisionsplikten. Revisionsbyråer har en viktig roll då vi tycker att revisionen i en viss grad ligger till grund för deras verksamhet och beslutsfattande. Vi valde skatteverket som är en stor och statlig myndighet då vi tycker att dem har ett stort samhällsansvar och påverkar samhällets ekonomi. Vi beslöt oss för en tredje intressent som är bank vilket påverkar begivandet av lån och vi anser att banker påverkar företagens ekonomi till en stor utsträckning.

Vi beslöt oss för att titta närmare på hur diskussionen kring ett aktuellt slopande av revisionsplikten har förändrats under senaste fyra åren. Vi vill se utifrån tre intressenters synvinklar nämligen Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker och hur deras inställning till avskaffandet har påverkats och förändrats under densenaste fyraårs perioden. För att kunna genomföra denna undersökningen har vi valt att intervjua sju respondenter samt att studera två examenarbeten som är skrivna 2007 och 2005. Uppsatserna är relevanta för att dessa har berört detta ämnet utifrån dessa tre intressenternas synvinklar.

Vår uppsats blir på detta sättet unikt genom att vi ska göra en jämförelse och urskilja ett mönster mellan respondenternas svar under dessa fyra åren. Vi tycker att detta ger en ny

⁵ www.regeringen.se

⁶ SOU 2008:32 "Avskaffandet av revisionsplikten i småföretag"

dimension till vår studie, vilket tidigare inte belysts. I vår undersökning ska vi försöka ge svar på nedanstående frågor som leder till att vi får en helhetsbild av dessa tre intressenters inställning till slopandet.

Hur har inställningen till slopandet av revisionsplikten ändrats hos Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker de senaste fyra åren?

- Vilka likheter och olikheter finns mellan våra och uppsatsernas respondenter?
- Vilka blir konsekvenserna av slopandet av revisionsplikten?
- Vilken betydelse har revision för Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker?

1.3 Syfte

Syftet med denna uppsats är att med hjälp av egen insamlad empiri och två andra uppsatser, beskriva hur inställningen av slopandet av revisionsplikten har förändrats hos Revisionsbyråer, Skatteverket och banker, under de senaste fyra åren.

1.4 Målgrupp

Vår uppsats vänder sig först och främst till läsare som har ett intresse för revisionsplikten. Det skulle även vara viktigt för revisionsbyråer och intressenter som både medverkat och tagit del av vår uppsats, men samtidigt skulle det vara intresseväckande för de övriga företagen och aktörerna på marknaden att se olika infallsvinklar av att revisionsplikten kommer att avskaffas.

1.5 Avgränsningar

Vi har valt att göra en del avgränsningar och orsaken till dessa är brist på tid, resurser och samt på grund av att vi valt ett stort uppsatsämne. Eftersom slopandet av revisionsplikten är ett stort och komplex ämne samt berör olika intressenter till exempel långivare - banker, aktieägare, fordringsägare, leverantörer osv. har vi inte kunnat vända oss till alla dessa. En avgränsning är att vi inte kunnat vända oss till alla intressenter och därför har vi riktat oss mot tre som vi tycker är stora och spelar en viktig roll. Därför beslöt vi oss för att intervjua revisionsbyråer, skatteverket och banker. En avgränsning som varit i stor betydelse var att vi beslöt oss för att intervjua två stora revisionsbyråer och två mindre revisionsbyråer, för att se

hur dessa reagerar på att revisionsplikten skall avskaffas. Varför vi avgränsade oss och valde skatteverket var på grund av att dem har ett stort samhällsansvar och påverkar samhällets ekonomi. Vi beslöt oss för bank för att de påverkar begivandet av lån och påverkar företagens ekonomi till en stor utsträckning.

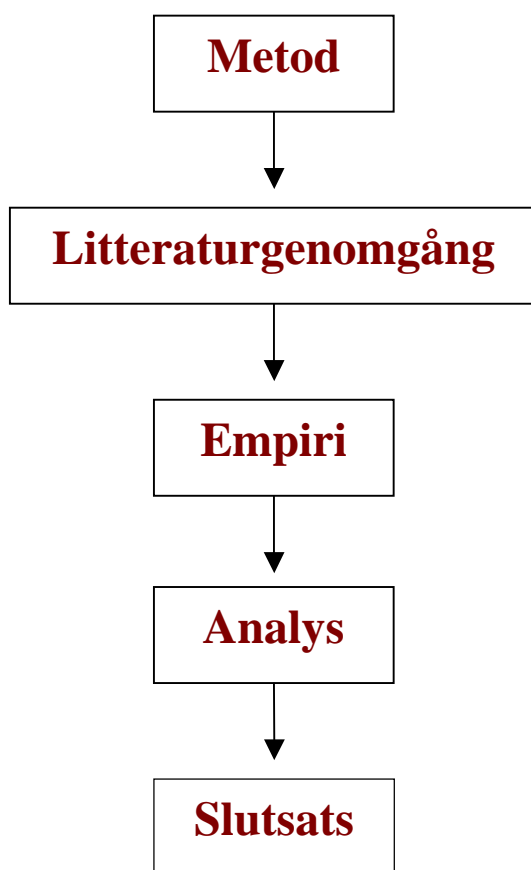
För att få en ny dimension i vårt arbete beslöt vi för att undersöka och analysera två uppsatser. Vi valde dessa två för att de har som oss berört deras ämne utifrån tre intressenters synvinklar. Samt för att den ena uppsatser är skriven 2005, en är skriven 2007 och vår som är skriven 2009, ville vi se ett mönster av likheter och olikheter i ställning till avskaffandet av revisionsplikten de senaste fyra åren.

En annan avgränsning är att, det finns så pass många teorier och modeller som kan tillämpas inom vårt ämnesområde men vi begränsade oss just till intressentmodellen och teorier om revision och redovisning.

2. Metod

I detta kapitel presenteras vårt tillvägagångssätt för att samla in och bearbeta information, detta för att bevara syftet och för att finna ett svar till vår problemformulering. En beskrivning av hur vi har gått till väga kommer att ge läsaren möjlighet till att följa med i undersökningen och på sätt analysera och utvärdera vårt resultat.⁷ Vi avslutar kapitlet med att nämna källkritik för att ge läsaren en trovärdig bild av vår problematik vid uppsatsskrivandet.

2.1 Disposition

Figur 1 – Uppsatsens överordnade struktur

⁷ Lotte, R, Peter, S, J. M, (2002), Att skriva en bra uppsats sid 165

2.2 Kvalitativ ansats

Vår uppsats syftar till att frambringa det vår problemformulering upplyser vilket är hur inställningen till avskaffandet av revisionsplikten har förändrats hos revisionsbyråer, skatteverket och banker de senaste fyra åren. Det finns två olika undersökningsmetoder, kvantitativ och kvalitativ. Men vi beslöt oss för den kvalitativa som vi ansåg vara mest användbarast och passade bäst till vårt ämnesområde, vars tillvägagångssätt är intervjuer och fokusering på ord som för det mesta bidrar till information i högre grad⁸

En kvalitativ metod är ganska anpassbar där problemställning, planering av undersökningen och datainsamling och analys är justerbara och av den orsaken att arbetet utvecklas, blir det en öppen ansats och en interaktiv process.⁹ En möjlighet till flexibilitet i vår undersökning anser vi vara en av fördelarna i den kvalitativa ansatsen och bidrar till ett utrymme under förloppets gång där eventuella ändringar kan göras. Denna sorts metod skapar även en närhet till den som intervjuas och är i stor väsentlighet för att skaffa sig en bredare insikt för dennes uppfattning. Vår undersökning är i form av en fördjupning för oss med en explorativ problemställning, dvs. vår forskning är beskrivande.¹⁰

Det finns även flera nackdelar med en kvalitativ ansats. Det som oftast kan uppstå som bekymmersamt är att en sådan studie ställer krav både tids och resursmässigt och ger oss ingen möjlighet i stor omfattning till att generalisera den data som samlats in.¹¹

2.3 Primärdata

Våra primärdata i denna uppsats är då dem intervjuer som vi fullföljt och dessa data skall bindas samman till teori för att avslutningsvis kunna göra en analys av vår undersökning. Enligt Jacobsen, går primärdata ut på att samla in information direkt från källan och kallas för en första hands rapportering.¹²

⁸ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 56

⁹ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 57

¹⁰ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 47

¹¹ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 43

¹² Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 152

2.3.1 Intervjuer

Som vi nämnt ovan är våra så kallade primärdata våra intervjuer och varför vi valt intervjuer till en början är för att det passade vår undersökning och kvalitativa ansats. Vi ansåg att vi skulle utifrån dessa intervjuer få mest information och att dessa respondenter skulle ge oss helhetsbild som vi sedan skulle analysera i lösningen av vår problemformulering.

Vi har då valt oss av kvalitativa semistrukturerade intervjuer som är gåt ut på att vi utformat tidigare bestämda frågor. Under intervjuens gång kan frågeföljen och hur de formuleras kan ändras, detta för att vi som undersökare ska kunna ställa följdfrågor men samtidigt ge respondenten frihet till att svara så bra som möjligt och belysa svaren med olika synvinklar.¹³ Vi ansåg att denna typ av intervju skulle vara viktigt för vår undersökning genom att respondenten får plats till att värdera, analysera och tolka.

Sådan intervju ska ge respondenten flexibilitet och för att kunna utveckla svar som är i stor betydelse för vårt ämne.¹⁴ Vi hade sju eller åtta övergripande frågor för att ge en helhetsbild av vårt huvudämne.¹⁵ I bilaga ett och två har vi tagit med vilka frågor vi ställt och under intervjuens gång har respondenten fått se på dessa. Våra frågor kan ses som väldigt direkta men samtidigt har vi formulerat de på ett sätt så att respondenten kan svara öppet och därigenom har vi ställt följdfrågor i våra samtal.

Enligt Lundahl hade en strukturerad intervju medfört till att vi hade förlorat svar och uttalanden som skulle ha varit i stor betydelse för oss och det är därför vi inte valt denna typ av intervju.¹⁶ Det är värt att beröra som Bryman nämner att det är i viktigt betydelse att ha en slags struktur, detta syftar till att svaren från de olika respondenterna ska vara likvärdiga.¹⁷

Samtliga sju intervjuer genomfördes som besöksintervjuer och ägde personligen rum på respondentens kontor, samt varade våra intervjuer med respondenterna mellan 30-40 minuter. Att respondenten får möjligheten till svara på våra frågor på sin arbetsplats ger vår uppsats mer kvalitet och får en mer naturlig respons från respondenten än om intervjun hade genomförts på en annan plats och miljö. Ett problem eller rättare sagt ett irriterande moment som kan förekomma är om man respondenten håller intervjun i sitt rumt eller någonstans på

¹³ Bryman, A. & Bell, (2007) Business research methods

¹⁴ Lundahl, U, Skärvad, P-H (1999), Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer s.117

¹⁵ Bryman, A. & Bell, (2007) Business research methods

¹⁶ Lundahl, U, Skärvad, P-H (1999), Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer s.116

¹⁷ Bryman, A. & Bell, (2007) Business research methods

sin arbetsplats då telefonen kan ringa eller annan personal och arbetskamrater som går förbi osv. ¹⁸ Ett exempel är när vi var på Månsson Kims revisionsbyrå, då mitt i vårt samtal ringde hennes telefon två gånger, detta skapade att man kom bort från ämnet och tappade fokus.

Detta kunde även ske om vi hade gjort en så kallad telefonintervju och anledningen till att vi inte gjorde en sådan intervju var för att vi personligen ville träffa respondenten där vi kunde få ett närvarande och öppet samtal. ¹⁹ En annan orsak till att vi inte valde telefonintervjuer är för att vi som undersökare inte kunde vara helt garanterade på att respondenten är den som den påstod sig vara. Risken finns att respondenten inte är van vid telefonsamtal och befinner i obehag vilket kan ge oss ett svar som kan leda till att vår undersökning kan få en helt annan respons.²⁰ En annan fördel med våra personliga intervjuer var att det gav oss möjligheten till att tolka respondentens kroppsspråk och därigenom kunde vi ställa följdfrågor om vi ansåg att det behövdes²¹. Så som Alvesson berör att den personliga kontakten vid sådana intervjuer är av stor betydelse. ²²

För att vara helt säkra på att vi inte missade viktiga detaljer och citat som var viktiga för undersökning beslöt vi med tillåtelse av respondenterna att spela in intervjuerna. Men samtidigt antecknade vi under intervjuens gång för att se respondents kroppsspråk och se hur denne reagerar, vilket vi inte hade kunnat vara möjligt endast genom inspelning av samtalen. Det är även värt att nämna att respondenten kan uppleva inspelning som obekvämt. ²³ Då finns det anledning att tro att respondenten kan ge orelevanta svar, men eftersom våra frågor var ganska enkla, övergripande och vi befann oss i harmonisk atmosfär tror vi inte att inspelningen skulle ha påverkat respondenten.

¹⁸ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 164-165

¹⁹ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 314

²⁰ Bryman, A. & Bell, (2007) Business research methods

²¹ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 170

²² Alvesson, M, Sköldberg, K. (1994) Tolkning och reflektion – vetenskaplig filosofi och kvalitativ metod

²³ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 166

2.3.2 Val av intervjuareobjekt

När vi påbörjade vår uppsats och vi skulle välja respondenter märkte vi kvickt att det var högsäsong för revisionsbyråer att göra bokslut och årsredovisningar. Detta gjorde att vårt urval av intervjuareobjekt blev svårare än vad vi hade räknat med på grund av den tidsbrist som rörde hos revisor. Samtidigt var det svårt att finna någon tid bland de övriga intressenterna som vi berörde i vår uppsats, lyckades vi dessutom finna en tid med dessa. Trots allt detta lyckades vi efter all strävan och letande att hitta lämpliga respondenter som vi slutligen lyckades intervjua.

Vi gjorde ett urval att intervjua tre intressenter och beslöt oss först för att intervjua två större revisionsbyråer (Ernst & Young, Deloitte) och två mindre lokala revisionsbyråer (Månsson Kims revisionsbyrå, Narfeldts revisionsbyrå). När det gällde att få tid med mindre revisionsbyråer tog det sig ganska mycket tid för vi ringde mellan 40-50 olika företag som inte kunde ställa upp. Orsaken till detta var antingen att de var nya i branschen eller att de saknade kunskap om vårt ämnesområde.

Namn	Titel	Arbetsplats
Kent Kristiansson	Manager / nivån under delägarskap	Deloitte, Malmö
Tomas Svensson	Auktoriserad revisor / Director	Ernst & Young, Malmö
Mariann Arnell	Auktoriserad revisor	Narfeldts Revisionsbyrå, Malmö
Kim Månsson	Auktoriserad revisor	Månsson Kim Revisionsbyrå, Malmö
Göran mårtensson	Skatterevisor	Skatteverket, Malmö
Bassam Fares	Kontorschef	Swedbank, Malmö
Lars-Gunnar Hermansson	Kreditchef	Nordea, Malmö

Figur 2 – Val av intervjuareobjekt

Anledningen till att vi gjorde ett sådant urval var att få en helhetsbild av revisionsbyråerna på marknaden och se om det skiljer sig mellan större och mindre revisionsbyråer och urskilja de olika respondenternas svar och tolkning. För att göra vårt yttersta till att det ska ske en jämställdhet inom kön, fick vi intervjua två män på de större revisionsbyråerna och två

kvinnor på de mindre. Varför vi just valde skatteverket och banker är en avgränsning men vi ansåg att dessa två intressenter spelar en stor roll på marknaden. Anledning våra urval var dels att dessa befanns sig i Malmö och vi ville personligen kunna träffa våra respondenter. Det geografiska avståndet var i stor betydelse för oss för att vi bor i denna stad och samtidigt underlättade oss om vi skulle ta oss från en respondent till den andra och om vi skulle bearbeta information.

2.4 Sekundär data

Enligt (Jacobsen, 2002) betyder Sekundärdata, information som inte har sammanförts av själva undersökaren, men sekundärdata är oftast data som är framtagen till andra sammanhang och ändamål. Vid en sådan informationsinsamling är ett det en nödvändighet att vi ska vara kritiska och observanta mot de källor vi använt.²⁴

Vi har använt oss av böcker, uppsatser, artiklar i olika tidskrifter samt elektroniska källor. Denna information har vi delvis fått av våra handledare samt av att letat runt i bibliotek. Vi har tagit användning av elektroniska källor i form av Google genom att vi sökt på en del specifika ord så som: avskaffandet av revisionsplikten + intressenter, revision och redovisning osv. För att få information om respektive intressent besökte vi deras hemsidor och vi lade dels ner tid på att läsa tidskriften balans, som utges av FAR SRS – branschorganisation för revisorer och rådgivare. De två uppsatserna samt teorier och modeller som vi tillämpar är i form av sekundärdata samt informationen om förslaget av revisionspliktens avskaffande i Sverige.

Vi har använt oss av sekundärdata för att belysa ämnet och välja ut relevant litteratur som berör och bringar klarhet för vår uppsats. Vi har använt oss av olika sekundärdata och källor, anledningen till detta är att vi ville få mer reliabilitet och trovärdighet. Vi har främst använt oss av denna typ av metod för att förklara och belysa ämnet redovisning och revision. Vi har därigenom hittat aktuell information om det svenska revision och redovisnings regelverket och dess marknad.

²⁴ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 153

2.5 Hur uppnås resultat

En deduktiv metod har befintlig teori som utgångspunkt och stämmer överens detta med realiteten eller om information som kommit fram i undersökningen utvecklats.²⁵ Vi har tagit till oss denna metod för att skapa en rättvisande bild och skriva vår forskning så informationsrikt som möjligt.

En strävan att dra slutsatser med utgångspunkt i empiriska data då processen fortlöper från empiri till teori innebär så kallad induktion och är även det allmännaste tillvägagångssättet vid en kvalitativ undersökning. Men däremot innebär deduktion att teorin tas i anspråk för att göra prognoser och medför att förloppet utgår från teori till empiri.²⁶ Vi beslöt oss för att göra en sammankoppling av de två fallstudierna det vill säga en kombination av induktion och deduktion som blev så kallad en abduktion vars syfte var att minska nackdelarna genom att ta ut fördelarna utifrån de två fallstudierna. Denna typ av fallstudie skapar även en insikt och en verklighetstrogen bild utifrån både empirin och teorin.²⁷

Under studiens gång tillämpas teori och empiri till och från för att avslutningsvis komma fram till ett resultat och få en helhetsbild av vår huvudfråga vilket är ”Hur har inställningen till slopandet av revisionsplikten ändrats hos Revisionsbyråer, Skatteverket och Banker de senaste fyra åren?”

2.6 Validitet

Ett sätt att försöka förklara hur insamlad data överensstämmer med verkligheten kallas för validitet. Detta delas upp i tre övergripande delar nämligen:

- Begreppsvaliditet
- Inre validitet
- Yttre validitet.

²⁵ Artsberg, K. (2005). Redovisningsteori.

²⁶ Lundahl, U, Skärvad, P-H (1999), Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer sid 40

²⁷ Alvesson, M, Sköldberg, K. (1994) Tolkning och reflektion – vetenskaplig filosofi och kvalitativ metod sid 42

Enligt Jacobsen, att belysa sambandet mellan det allmänna som ska undersökas och de verkliga data som samlas in, kallas för begreppsvaliditet.²⁸

I vårt fall var det viktigt att det redan sen tidigare hade pågått en diskussion om revisionspliktens avskaffande och en massa rapporter och forskning inom ämnet som redan förekommit. Detta underlättade till en jämförelse med vår undersökning och skapade på så sätt till att den så kallade begreppsvaliditeten ökar.

Hur vår undersökning influeras och bearbetas av olika mätinstrument som används, kallas för inre validitet. Vi valde då att använda oss av primär data och källor i skriftlig form för att öka den inre validiteten. I hur stor uträkning utväljandet av våra respondenter är lämpligt för vårt urvalsunderlag och för att analysera och för att kunna göra en allmän slutsats, berörs av den så kallade yttre validitet.²⁹

Men samtidigt för att få en ökad validitet gäller det att man är källkritisk och är observant där man kritisk granskar sina källor.³⁰ För att kunna göra en bra jämförbarhet har vi valt ut ett antal respondenter som representerar olika intressenter nämligen revisionsbyråer, skatteverket och banker. Detta urval tyckte vi var mest relevant och representativ, för att kunna jämföra de olika intressenternas ställningstagande. Vi anser också att vårt urval av respondenter är i lämplig betydelse då vi har kategoriserat revisionsbyråer som större och mindre. Vi tycker att ytterligare kategorisering inte var möjlig och inte heller nödvändig med tanke på de likartade svar vi fått.³¹

Genom att ha en framträdande röd tråd i vår uppsats, i både delarna teori och empiri försöker vi i vår kvalitativa ansats hålla en hög validitet. Detta sker också med hjälp av våra konstaterade intervjufrågor som befinner sig i stor väsentlighet för att besvara vår problemformulering.

Då vi gör en kvalitativ undersökning istället för en kvantitativ underlättar för att vi ska kunna frambringa en hög validitet i vår studie.³²

²⁸ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 21

²⁹ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 21

³⁰ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 153

³¹ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid. 230

³² Svenning, C. (2003). Metodboken sid. 63

2.7 Reliabilitet

Enligt Johanssen & Tufte är det av stor betydelse att den insamlade empirin är trovärdig och relevant att få en hög reliabilitet i en undersökning. Att återspegla över studiens genomgång och struktur leder till att undersökningens reliabilitet och resultat påverkas.³³

Under intervjuers gång spelade vi in våra samtal med våra respondenter och vi bearbetade i efterhand det inspelade materialet i minsta detalj för att va säkra på att vi inte har missat något viktigt.³⁴ Samtidigt är det bra att ha i minne att inspelning av våra intervjuer kan ha en negativ inverkan då respondenten känner sig obekvämt och fåordiga. Vi frågade varje respondent om dennes medgivande och dessa gick med på att våra samtal spelades in. Vi antar att den upphävande effekten av inspelningen på respondenterna är så gott som obetydligt. Eftersom vi hade ett ämne som berörts sedan tidigare var det inte inget känsligt och häpnadsväckande ämne.

Vår deltagande kan ha påverkat utfallet av våra intervjuer samt respondenternas svar och beteende dvs. Intervjuareffekten.³⁵ Eftersom vi skickade våra frågor i förväg till våra respondenter var de mer insatta i ämnet.

Enligt Svenning, finns risken att ställa fel frågor under en intervju och frågor kan även misstolkas av respondenten. Det är även viktigt i vilken miljö respondenten befinner sig i, för att dessa faktorer kan ha en stor påverkan på dennes beteende samt reliabiliteten.³⁶

Vi anser att risken att respondenten misstolkat våra frågor är väldigt minimala, detta för att vi haft ett närvarande och öppet samtal då respondenten haft möjlighet att fråga något denne inte förstår. Miljön där intervjuerna ägde rum, var på respondentens begär och vi förmoda att denne var bekväm att besvara våra frågor på denna plats.

³³ Johanssen, A. & Tufte, P-A. (2003) Introduktion till samhällsvetenskaplig metod

³⁴ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 166

³⁵ Jacobsen, D, I (2002), Vad, hur och varför? Sid 313

³⁶ Svenning, C. 2003. Metodboken s. 68

2.8 Källkritik

För att få en bra källkritik och för att bedöma trovärdigheten måste man utgå ifrån fyra grundbestämmelser vilka är pålitlighet, oberoende, samtidighet och benägenhet.³⁷ Här gäller att man är påläst, har trovärdiga källor, uppmärksam och därigenom kritisk till partiska källor. När det gäller trovärdighet i vår undersökning är den relativt stor för att vi har använt oss primärdata det vill säga personliga intervjuer med berörda parter. Detta har genomförts för att se ur olika intressenters synvinklar för att sedan göra en oberoende studie av deras svar vilket kommer att sammanställas till en helhetsbild. Sedan när det gäller kriteriet samtidighet, ansåg vi att avskaffande av revisionsplikten är ett aktuellt ämne och därför passade vi på att göra en uppsats om detta men från tre intressenters infallsvinklar. Detta för att se hur dessa tre påverkas när denna slopning fastställs. Sista kravet är tendens och här gäller det att vi som författare ska vara observanta och aktsamma för att risken finns att författaren lägger vikt på en del företeelser men i samma ögonblick döljer andra.³⁸

Det är viktigare att använda sig utav primärdata till exempel Intervjuer så som vi genomfört för att felkällorna är vanligtvis större vid sekundärdata och ibland mindre tillförlitliga. När det gäller våra intervjufrågor, skickade vi dessa till våra handledare för att vara säkra och få ett bra och kritiskt svar från dessa.

När det gäller sekundärdata som vi använt i form av de två uppsatserna har vi gjort en kritisk granskning då vi kollat genom uppsatsernas källor för att verifiera att de stämmer. Däremot kan man ställa sig kritisk mot det primärdata som samlats i dessa uppsatser. Varför vi är kritiska mot detta är för att vi inte kan vara helt säkra på att intervjuerna har genomförts. Om dessa har genomförts vet inte vi inte under vilka förutsättningar dessa har skett. När det gäller respondenternas svar kan reliabiliteten vara osäker då vi inte kan fastställa om respondenterna sagt det som framgår i de två uppsatserna. Samtidigt som vi tittat närmare på dessa uppsatser och deras sätt att skriva i förhållande till deras källor, verkar ha en hög trovärdighet. Eftersom det är två examensarbeten som blivit godkända, förväntar vi att handledarna varit kritiska mot de källor som använts.

³⁷ Esiasson, P (2007) Metodpraktiken – konsten att studera samhälle, individ och marknad sid 227

³⁸ Esiasson, P (2007) Metodpraktiken – konsten att studera samhälle, individ och marknad sid 313

3. Litteraturgenomgång

Detta kapitel syftar till att ge läsaren en beskrivning av området revision samt redovisning. Vi förklarar innebörden av revision och redovisning och dess funktioner. Vi har använt oss av modeller och teorier för att ge en klarare bild av ämnet. Därefter har vi förklarat hur förslaget till avskaffandet av revisionsplikten i Sverige ser ut.

3.1 Revision och redovisning i Sverige

3.1.1 Revisionens innebörd

”Revision är att kritiskt granska, bedöma och uttala sig om ett företags redovisning och förvaltning.”³⁹

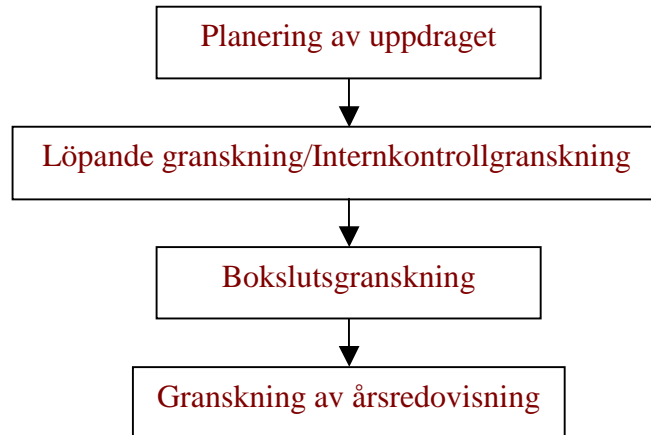
Revision frambringar tillförlitlighet hos affärsförbindelser och banker och på sätt skapar ett tillit mellan berörda parter. Revisionen ger också en säkerhetskontroll för sina kunder, genom att man kritiskt granskar, upptäcker fel och rättar till dessa. Att ha en revisor är en slags kvalitetsstämpel på att företagets räkenskaper utförts på ett rätt sätt. För en revisor gäller det att alla sig uppdaterad om nya bestämmelser och rekommendationer som ständigt förändras. Revision skapar även en reducerad osäkerhet att företagsledaren och ägarna råkar ut för otäcka överraskningar.⁴⁰

³⁹ www.alltomrevision.wordpress.com/about/

⁴⁰ <http://www.grantthornton.se>

3.1.1.1 Revisionens roll

För att utföra ett bra revisionsuppdrag med kunden, skall det genomgå en process som är indelade i fyra steg. Dessa är:

Figur 3 – Processen av revisionsuppdrag med kunden

Först och främst gäller att ha en bra planering och tillräckligt med information om uppdraget. Gäller samt att fastställa ett möte med kunden för att genomgå revisionsarbetet. I nästa steg när revisionens ändamål och omfattning är bestämd gäller det för revisorn att göra löpande granskning och internkontrollgranskning. Därefter gäller det i tredje steget att göra en bokslutsgranskning vars syfte är att ta fram uppfattningar och iakttagelser som revisorn har efter att företagets bokslut analyserats. Slutligen måste revisorn delge sin slutliga rapport av kundens granskning det vill säga kontroll av årsredovisningen, innan den årliga revisionsberättelsen skrivs.⁴¹

”Revision är den bästa formen av kvalitetssäkring som ditt företag kan få.” Grant Thornton.

Att förbättra ett företags redovisning och kompetenser är något som ingår i ett revisionsuppdrag vilket sker genom att revisorn utformar ett antal bestämmelser efter utförd granskning. För att reducera eventuella fel gäller det för ett företag att ha välfungerande rutiner och en god redovisning. Att en revisor har kompetens inom områden redovisning, juridik och beskattning är en nödvändighet för att kontrollera, värdera och uttala sig om ett företags redovisning och administration.⁴² För att företagsledare och ägare ska kunna fokusera sig på sin affärsverksamhet anser FAR SRS att det är viktigt att ha en duktig revisor. Detta för

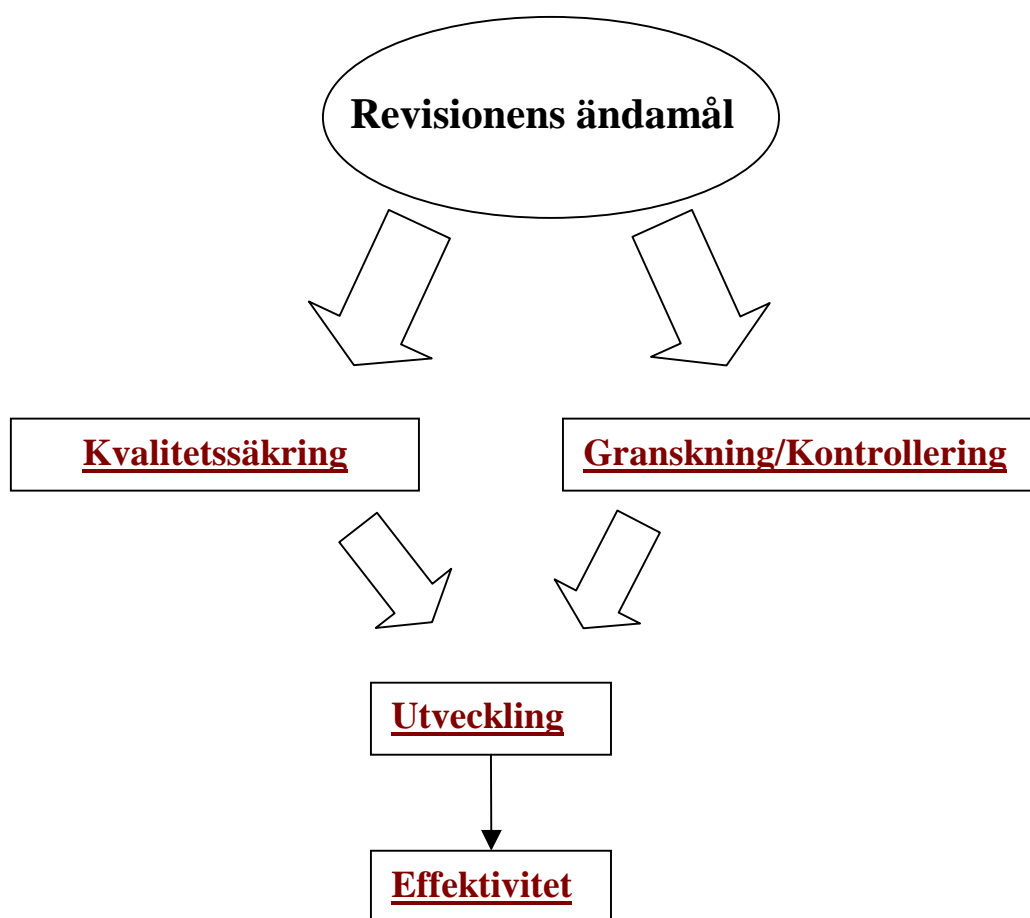
⁴¹ <http://alltomrevision.wordpress.com/about/>

⁴² <http://alltomrevision.wordpress.com/about/>

att affärsverksamheten ska utvecklas och bli mer effektiv samtidigt för att företaget ska känna sig i trygga händer. ⁴³

Inom revision är det av stor betydelse att revisorn i högsta grad tar ansvar för sitt handlande och för de uppgifter som denne utför. Samtidigt är det viktigt att revisorn har kunskapen till att utföra dessa och ge kunden trovärdig information. Att en revisor upptäcker fel eller brott har att göra med i vilken grad av kompetens denne har. ⁴⁴

3.1.1.2 Revisionsteori

Figur 4 – Teorin om revision och dess syfte

Revisionens två huvuduppgifter är att kvalitetssäkra och samtidigt granska företagets redovisning, vilket gör att den respektive kunden och andra intressenter känner sig betryggade. En granskning av företagets räkenskaper innebär ständig kontroll för att upptäcka fel och brister som kan vara en skada för företagets verksamhet och övriga intressenter.

⁴³ <http://www.farsrs.se>

⁴⁴ <http://www.shh.fi/depts/redovis/research/jeflec/lectio94.htm>

Kvalitetssäkring och granskning kan leda till en utveckling inom företaget genom att företaget förbättras och kan bidra till en expansion, vilket i sig kan leda till effektivitet.⁴⁵

3.2.1 Redovisning

Redovisning är ett så pass stort ämne att det finns olika uppfattningar om dess definition och hur den ska beskrivas. En del hävdar att redovisning är någon form av noteringar av olika händelser. Medans andra menar att redovisning går ut på att uträkna och bedöma ett resultat för en bestämd period. Att beräkna och redogöra någon typ av ekonomisk händelse är vad redovisning huvudsakligen går ut på och för att kunna göra dessa beräkningar måste det göras löpande anteckningar om vad som pågår inom verksamheten.⁴⁶

Redovisning kan delas in i två delar: Extern och intern redovisning.

Syftet med den externa redovisning som är lagstadgad är att ge en helhetsbild av de affärer som organisationen gör med sin omgivning. Dels brukas denna typ av redovisning ge företagets ägare och andra intressenter värdefull information som är i relevant betydelse för beslutsunderlag.⁴⁷ Vad som händer mellan företaget och dess omgivning är vad extern redovisning syftar till.⁴⁸ Internredovisning är inte lagstadgad till skillnad från den externa och är mest användbar vid internt bruk. Syftet med den interna redovisningen är att förse en grund för att verksamheten ska styras och granskas.⁴⁹ Denna form av redovisning återspeglar fördelning och användning av företagets resurser.

”Redovisning syftar förutom att registrera olika händelser även på arbetet med att klassificera, värdera, ställa samman och rapportera ekonomisk information” .

Redovisning sammankopplas starkt med bokföring. Samspelet mellan företag och dess intressenter har haft stark bidragande orsak till att redovisning och bokföring fått en sådan stor betydelse. Inom denna samverkan innebär redovisning även att tillgodose olika parter med användbar information som ska vara som ett slags beslutsunderlag för ett företag.⁵⁰

⁴⁵ <http://eprints.bibl.hkr.se/archive/00000792/01/Kandidatuppsats.pdf>

⁴⁶ (A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 12

⁴⁷ (A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 14

⁴⁸ www.esv.se

⁴⁹ (A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 14)

⁵⁰ (A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 13

3.2.1.1 God redovisningssed

Alla företag som är bokföringsskyldiga ska upprätta sin bokföring genom att följa god redovisningssed.

Först och främst gäller i god redovisningssed att det ska följas regler och rekommendationer och då det inte framgår en bestämd regel skall det tillämpas den sed som gäller för seriösa företag på marknaden.

För att kunna skapa en rättvisande bild av företaget och dess verksamhet gäller det att ha en god redovisningssed och tilläggsupplysningar måste finnas.

En sådan sed betyder olika principer som följs av en verksamhet beroende på företagets storlek och gäller att man samtidigt som man följer bestämda lagar som har att göra med redovisning måste även praxis följas. Ett normsystem består av olika principer, ramlagar, rekommendationer och praxis. Med rekommendationer menar man hur redovisning bör vara med hänsyn till principer och ramlagar som gäller. Praxis handlar om hur det ser ut när principer, ramlagar och rekommendationer tillämpas i verkligheten vilket är vad redovisning är.⁵¹

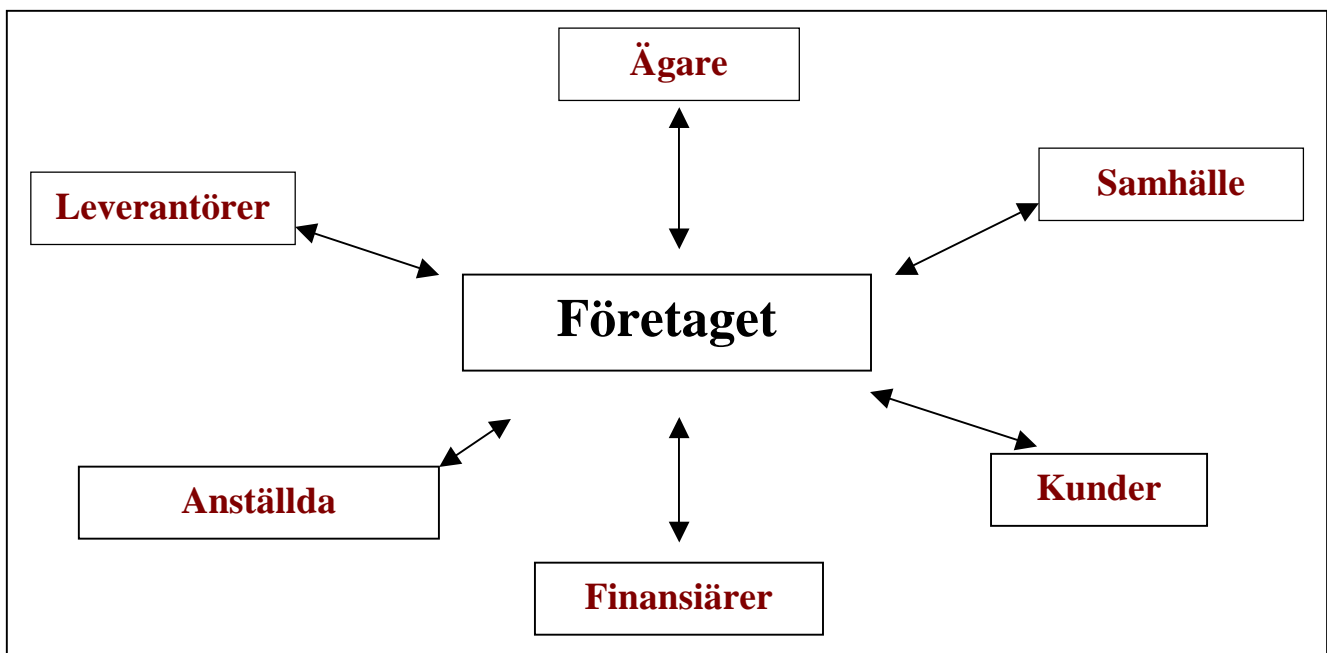
⁵¹ A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 22-23

3.2 Intressenter

3.2.1 Intressentmodellen

Företag samspelar med olika delar av sin omgivning vilket gör det möjligt att anskaffa råvaror, anställa arbetskraft, trygga kapital, utveckla kompetens osv.⁵²

Detta skapar till att många olika parter direkt eller indirekt kommer i samverkan med olika företag och olika typer av organisationer. Med ett gemensamt namn kan man kalla dessa parter för intressenter.⁵³

Figuren 5 - visar hur organisationen samverkar med olika intressenter vilka är Ägare, samhälle, kunder, finansiärer, anställda och leverantörer.

Ägare – har ett stort intresse då dessa satsar pengar på företaget och förväntar sig att verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att kapitalet växer.

Finansiärer – lånar ut pengar och tar en risk men samtidigt om det finns ett förtroende och en framtidstro om att företaget kommer att expandera och bli lönsamt kommer att ge denne erhålla en vinst i form av ränta. Finansiärer som satsar på en oviss framtid har redovisning som ett verktyg för att få information och granska framtida avkastning och risker.

⁵²Hatch, M-J. (2002) Organisationsteori. Sid 87

⁵³ A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 13

Leverantörer – som levererar sina varor till företag förväntar sig att betalningen sker i rätt tid. Då leverantörer levererar på kredit är det i stor betydelse att man förlitar sig på att företag senare kommer att göra betalningen för levererade varor.

Kunder – Vilken relation och tillit som finns mellan företaget och sina kunder är viktigt samt att det är kunden som genererar företagets intäkter. Detta är betydelsefullt att företaget levererar bra varor och tjänster för att skapa ett förtroende gentemot sina kunder.

Anställda – som är del av företaget. Dessa bidrar företaget med sin arbetskraft, kunskaper för att producera varor och tjänster samtidigt som verksamheten utvecklas. Detta leder i sin tur ekonomisk effektivitet. Det är viktigt att de anställda får rätt kompensation för deras insatser och befinner sig i en bra arbetsmiljö för att kunna uträtta sina arbetsuppgifter på ett bra sätt.

Samhälle – här ingår stat och kommunala myndigheter som har intresse av att ha välfungerande företag där arbetstillfällen skapas för medborgare samtidigt som företagen betalar skatt som gynnar välfärden i ett samhälle.⁵⁴Gröndlund sid 13

⁵⁴

A, Grönlund, T, Tagesson, P, Öhman. (2005). Principbaserad redovisning sid 13

3.3 Revisionsplikten i Sverige

Den sjunde september 2006 tillkallade regeringen en utredare som skulle granska lagar och normerna om revision i småföretag. Denna process gick vidare med att utredaren fick ange de förändringar som krävdes i revisionsreglerna för att ta slopa revisionsplikten för små företagen.⁵⁵

Uppslaget är ute på anhållan om utlåtande med en tidsgräns den 4 augusti och ska dessförinnan ha gått genom 81 remissmyndigheter, en av dessa är revisorernas branschorganisation FAR SRS. Förslaget om slopandet medför även till att förvaltningsrevisionen kommer att avskaffas och i och med detta, upphör så att säga revisorns plikt att granska och rapportera om skatter och avgifter.⁵⁶

Utredningen har gett förslag på att man ska använda fjärde EU-direktivens gränser för att småföretag ska undgå revisionsplikten. Det föreslås att företagen måste ligga minst under två av gränserna som nämns nedan för att kunna slippa bli reviderade. EU:s gränsvärden:

- 50 Anställda
- 4,4 Miljoner Euro i Balansomslutning (44,855,799 SEK)
- 8,8 Miljoner Euro i Nettoomsättning (89,711,599 SEK)

Enligt en artikel i Dagens Industri nämns det att gränsvärdena är omotiverat höga och en bra metod hade varit om slopandet av revisionsplikten skulle ske i flera steg. Detta för att dämpa chocken för småföretag, marknaden samt staten och för att det ska vara lättare för de berörda parterna att få möjligheten till att anpassa sig.⁵⁷

Att revisionsplikten skall avskaffas för små och medelstora företag, är något som FAR SRS håller en negativ ställning till. De anser dessutom att slopandet borde förekomma i flera steg med hänsyn till att denna omväxling kommer att ha stor påverkan på de små

⁵⁵ SOU 2008:32 sid.1

⁵⁶ www.regeringen.se

⁵⁷ www.di.se

revisionsföretagen då de i högsta grad har små- och medelstora företag som sina kunder.⁵⁸ Kreditvärdigheten kommer att reduceras vilket skapar ett problem för företagen att få kredit och lån från banken, genereras längre tid i samband med processen för kreditansökningar. Enligt FAR SRS skall avvecklingen ske i flera steg för att granska förändringen på företagens intressenters vägnar, detta på grund av de enorma konsekvenser som förekommer vid avskaffandet.⁵⁹

En utredning på uppdrag av Svensk näringsliv kom fram till att Sverige bör slopa revisionsplikten för småföretag. I rapporten fastslår man att fördelen av revisionsplikten för småbolag är relativt liten i förhållande till de stora kostnaderna som uppkommer. Grunden till avskaffandet är att företagen ska frivilligt få välja om de vill ha revision eller inte. Utredarna i rapporten påpekar att företag kan köpa revisionstjänster frivillig vid behov tex. vid beviljandet av ett lån från banker. Utredarna nämner att intressenterna bör ta vara på och själv styra ifall behovet av revision finns i ett företag eller inte. Slutligen säger rapporten att desto mer efterfrågestyrd revisionen är desto effektiv och användbar blir den.⁶⁰

⁵⁸ Brännström & Clementson 2008

⁵⁹ www.farsrs.se

⁶⁰ <http://www.svensktnaringsliv.se>

4. Empiri

I detta kapitel får läsaren läsa om svaren från våra sju respondenter vilka är personer från revisionsbyråer, banker och skatteverket. Vi har i vår uppsats också använt oss av primärdata det vill säga vår undersökning med företagen bestod endast av personliga intervjuer. Vi har även använt oss sekundärdata i form av två uppsatser, då vi sammanställt deras respondenter svar med våran i en tabell.

4.1 Svar från respondenter

4.1.1 Mariann Arnell, Narfeldts Revisionsbyrå i Malmö

Vi började intervjun med att fråga vilken position hon har i företaget och hur länge hon har jobbat där. Mariann Arnell är auktoriserad revisor och jobbar på Narfeldts Revisionsbyrå vilket hon äger sedan 7 år tillbaka samt jobbat cirka 40 år i branschen.

Vidare berättade hon att hon ställer sig ganska positiv till att revisionsplikten ska avskaffas.

- Mindre företag behöver inte just den här revisionstjänsten för att kunna överleva på marknaden och det är bra att satsa på andra tjänster så som rådgivning, konsulttjänst osv.

Vår fölfråga blev hur en liten revisionsbyrå som denna kan vara så positiva till sloandet? Till första början när hon hörde om detta, att revisionsplikten ska avskaffas och diskussioner kring detta blev hon väldigt chockad och hade väldigt pessimistisk tro om framtiden, men allt eftersom hon blev mer insatt i ämnet, satt sig mer in i det hela och kollat förslagen som kommit skapade hon sig en ny uppfattning. Respondenten anser nu att det är mer positivt att avskaffa revisionsplikten även om detta kommer att påverka denne och ser det som rätt att behovet av revisionsplikten inte kommer vara så mycket. Lyfte fram att i längden kommer företaget att vinna genom att de erbjuder sig andra tjänster.

Det kommer att bli mindre att göra när det gäller revisions biten då hon har de småföretag som kunder. Samtidigt kommer andra typer av tjänster som ekonomisk rådgivning att öka. En viktig grundsten för respondentens företag är att de har en bra relation till sina kunder och

detta kan påverka kunden och företagens val till att fortfarande ta hjälp av hennes revisionsbyrå och tjänster. Större kunder som har extern finansiering kommer inte att efterfråga mindre revision. De mindre företag som inte har lån och annan typ av extern finansiering känner inget behov av att ha en revisor och för denna typ av företag kan revisor ses som en onödig kostnad. – Jag vill även påpeka att det finns företag som ser revision som en kvalitetssäkring.

Revisionsarbetet kommer att minska på marginalen men själva revisionsbyråerna kommer inte att slås ut från marknaden. Detta sker med tanke på den personliga kontakt och relationen till mina kunder och detta har skapat ett förtroende för varandra. Skatteverket planerar att ha en typ av kontroll genom att de intresserar sig och tar med en så kallad stämpel om företaget har en revisor eller inte. En anledning till att små företag ska vilja ha kvar sin revisor är på grund av denna planen och på det sättet slipper man bli granskad av skatteverket.

Efterfrågan på ekonomisk rådgivning kommer att öka ju mer jag har småföretag och de är mer eller mindre beroende av vår verksamhet för att dessa saknar kunskaper som vi besiktar och vänder sig till oss för en professionell hjälp. Eftersom kunderna är i behov av revisionsbyrå och Narfeldt kan erbjuda denna tjänst, sker det en sammankoppling mellan oss som parter.

Respondenten ville inte uttrycka sig så mycket om framtiden för de stora revisionsbyråerna. För att denne inte har stort kännedom om hur det kan gå men har på senaste tiden märkt att dem mer slåss om deras kunder och riktat sig mer mot deras målgrupp och försökt marknadsföra sig ännu mer. Denna trend har vuxit fram senaste tiden och vår följdfråga blev: känner ni er inte hotade av att så stora välkända företag som konkurrerar om era kunder?

- Återigen vill jag påpeka det här med kundkontakt och relation är väldigt viktigt. Anledningen till att jag inte känner mig så hotad av dessa är för att kundkontakten mellan mindre företag och revisionsbyråer är så pass väldiga i jämförelse med dem stora. De större revisionsbyråerna kan inte erbjuda den närhet som vi har till kunderna. Större revisionsbyråer har större personalomsättning och till exempel assistenter och annan personal som jobbar med kunderna, rekryteras in och ut. Dessa flyttas och det skapar ett utrymme och tappar på så sätt bort en kontakt med kunderna.

”Jag har svårt att tänka mig att mina kunder kommer att anlita annan revisionsbyrå med tanke på den närhet och tillit som vi byggt upp under åren”

För revisionsbyråer gäller det då att erbjuda andra tjänster. Hon berättade att jäv regler kommer att luckras upp och revisionsbyråer får då större spelrum. Vi nämnde även hur de större revisionsbyråerna som Ernst & Young och Deloitte ansåg. Vi gick då in på spåret om auktoriserad redovisningskonsult och hur detta kan påverka. Som vi märkte hade Ernst & Young och Narfeldt lite liknande tankar när det gällde en uppdelning av att man halva dagen kan arbeta som auktoriserad redovisningskonsult och halvan dagen som revisor. På detta sätt fördelar man två huvudtjänster. Detta är ny titel och kan vara ett sätt för mindre revisionsbyråer att klara sig på marknaden.

4.1.2 Kim Månsson, Månsson Kim Revisionsbyrå i Malmö

Kim Månsson är auktoriserad revisor och drivit Månsson Kims revisionsbyrå sedan 9 år tillbaka. Respondenten ställer sig rätt positivt och anser att avskaffandet av att revisionsplikten ska blir bra samt att detta ger företaget tid till att väga upp vilka fördelar och nackdelar det finns med att ha en revisor. Respondenten ser ingen saklig grund till att revisionsplikten avskaffas i Sverige och menar att det är enbart en anpassning till EU direktiven och ser ingen annan anledning. Hon anser att länder så som England och Danmark som redan avskaffat revisionsplikten har fått mer arbete att göra.

Man kommer att värdesätta revisionen på ett annorlunda sätt. Kunder komma märka att andra intressenter som bank och leverantörer kräver eller värderar en reviderad verksamhet. Kommer inte att påverka marknaden för revisorer, men påverka redovisningskonsulter som är utbildade. Det är viktigt vilken relation man har till kunden. Ett företag som har revisor anses bland företagets intressenter att verksamheten bedrivs seriöst och anses som en kvalitetsstämpel. Detta är bilden som jag har fått från mina kunder.

- Det finns företag som kommer att välja bort revisionen, men samtidigt kommer vi inte ha det jäv problemet, därigenom kan vi erbjuda andra tjänster så som ekonomisk rådgivning.

Jag tycker att ett aktivt val är bra för företagen, eftersom att man själv får bestämma om man vill ha kvar sin revisor eller inte, men detta är en pågående diskussion och inte fastställt än.

”Efterfrågan på redovisning kommer inte att minska, för att det är obligatoriskt men revisionen kommer att minska”. Efterfrågan på revision kommer att minska men däremot kommer efterfrågan på nya tjänster som kommer att erbjudas, att öka. Vad är det för typ av tjänster? Det kan vara ekonomiskt rådgivning, kvalificerade konsulttjänster med mera. Enmansföretag och andra företag som inte har lån, kredit osv. tycker respondenten att det är onödigt att dessa har revisionsplikt.

Respondenten påpekade även att kunder kommer att behöva revisionstjänsten efter egna behov till exempel om företaget ska ta nytt banklån, eller ny delägare kommer in eller andra viktiga händelser som sker där revision är till hjälp.

- Jag jobbar med små företag och mina kunder uppskattar den nära relation och kontakt vi har samt värdesätter detta högt. På grund av närheten samt en kombination av kontakten som företag har med kunderna samt att kunderna saknar den kunskap inom detta område, efterfrågas denne revisionsbyråns tjänster. I stora revisionsbyråer kommer och går personal och om man jämför med de mindre revisionsbyråer som oss har de inte så pass stor personlig kontakt som vi har med våra kunder. Revisorer på större företag kommer slåss om antalet timmar revisionstjänster eftersom det kommer ske en reducering. Kunder till små revisionsbyråer kommer inte att anlita eller ta hjälp av större revisionsbyråer som har kvalificerad utbildad personal, som till exempel om personer som är civilekonomer där kan ju inte dem jobba med löpande bokföring. Civilekonomerna sitter med höga löner och kan med tid bli en stor kostnad och som företaget senare måste göra sig av med.

Vilka faktorer som kan ligga till grund för ett företags val att slopa revisionsplikten anser respondenten vara beroende på vilket företag det är. Följfråga: om någon skulle vilja slopa er, vad hade orsaken varit? – Anledningen tror jag inte kan vara priset för att det kostar 10000-15000 årligen och är ingenting för en mindre revisionsbyrå. Att ett företag har en revisor ger dess intressenter en bra bild och återspeglar en seriös verksamhet. Detta skapar en trygghet hos intressenter och är som en kvalitetssäkring för dessa. Det finns många företag som anlitar någon som ska bara sköta deras löpande bokföring eftersom den kunskapen saknas inom företaget. De mer kvalificerade sysslorna som bokslut och den slutliga årsredovisningen, vänder de sig till en mer kvalificerad revisionsbyrå som besitter den kunskapen och kan bidra med den tjänsten. Vart femte år har vi obligatoriska kvalitetskontroller som följs av FAR SRS

det vill säga granskar så att revisorerna utför sina arbetsuppgifter rätt och för att revisorer ska hålla sig uppdaterade.

Kommer ni vara mer delaktiga i företaget när det gäller ekonomistyrningen?

- Ja det kommer vi ju vara och vi kommer ha ett informationsövertag. Vi har bra kunskap om våra kunder och har en bred kompetens.

4.1.3 Tomas Svensson, Ernst & Young i Malmö

Ernst & Young har verksamhet i 140 länder med 114000 medarbetare över hela världen som är revisorer och rådgivare, varav 1750 är anställda i Sverige. De är en ledande världsomfattande revisionsföretag som utbjuder tjänster inom revision, redovisning och affärsrådgivning samt skatte- och transaktions rådgivning.

”Grundtanken är att de bästa och mest motiverade medarbetarna också attraherar de mest intressanta kunderna.” *Ernst & Young*

Fakta om Ernst & Young

Bransch:

Redovisning / Revision

Marknader:

Ernst & Young finns i 140 länder världen över.

Huvudkontor:

London

Antal anställda:

114 000, i Sverige 1 750

Omsättning:

18,4 miljarder US\$, i Sverige 2 260 miljoner kronor.

Kontor:

73 kontor i Sverige.

Anställdas bakgrund:

Civilekonomer, jurister och civilingenjörer.

Medelålder:

40 år (Sverige)

Könsfördelning:

48 % kvinnor och 52 % män. (Sverige)

Personalomsättning:

11,5 % för FY 04/05

Tomas Svensson har varit auktoriserad revisor sedan 1990. Han är även director, gruppchef, personalansvarig för 20 personer, lärare och föreläsare för Irev vilket är utbildnings institut för revisor.

- Avskaffandet kan vara positivt genom att marknaden får känna efter om de behöver deras tjänster, för just nu är det mer lagstadgat. ”Revisorer är inte som poliser utan som ett verktyg

för att kontrollera och upptäcka företagets brister och förbättra sig”. Små kunder har alltid behövt hjälp av revisionsbyråer för att göra bokslut, årsredovisningar, deklarationer. Det kommer de ändå ha användning av även om det inte finns en revisionsplikt och om man har en upparbetad kontrakt och långvarig relation till företaget så är det stor sannolikhet att de vill stanna. Detta för att det inte kommer vara en gigantisk skillnad i pris om det är en revisionsbyrå eller någon annan som upprättar detta. På marginalen kommer så klart en minskning ske, detta är oftast för små kunder som enmansföretag som kan välja att inte anlita någon revisionsbyrå.

Tidigare på 70-talet så infördes revisionsplikten för att det inte skulle ske någon ekonomiskbrottslighet. ”Det finns alltid rötägg och som revisor kan man inte se allt”

Om man väljer de höga gränserna som utredarna föreslagit så påverkas cirka 95 % av marknaden men frågan är hur många som frivillig kommer ha användning av revisionstjänster. En reviderad årsredovisning kommer att räknas som en kvalitetssäkring för företaget och detta är i stor betydelse för företagets intressenter. Leverantörer och andra intressenter som levererar på kredit vågar lita mer på en reviderad årsredovisning som blivit godkänd av en revisor. Som många företag som tex. ISO certifierar sig, är en sorts kvalitetsstämpel för att företagen utför bra rutiner, levererar med bra kvalitet, betalar i tid osv. Banker som ger ut lån ställer krav på företagen genom att dessa måste ha en reviderad årsredovisning, som har godkänts av en revisor.

Revisionsbyråer kommer att omorganisera sig och ha olika avdelningar med olika tjänster som dessa erbjuder sina kunder. För att ta igen den minskade intäkten kan man satsa på att ge företagen ekonomisk rådgivning och andra konsulttjänster. De utländska företag som etablerar verksamhet i Sverige har som kärnverksamhet att antingen sälja varor eller leverera sina tjänster, de outsourcar det administrativa jobbet. (personal, sköta löner, bokföring). – Jag tror inte att marknaden kommer bli större men revisionsbyråerna kommer att försöka marknadsföra sig mer. Det kan också bli på det sättet att revisorer skaffar sig titeln som auktoriserad redovisningskonsult och de mindre revisionsbyråerna kan då tänkas dela upp den enskilda revisorns tjänster på så sätt att den jobbar halva dagen som konsult och halva dagen som revisor.

England avskaffade revisionsplikten på 70-talet och började med små företagen och ökade med åren. Framför allt nu när det är dåliga tider det vill säga finanskrisen kommer gränserna

att minskas. I mindre orter kan det bli svårare för mindre revisionsbyråer för att behålla sina kunder då det inte finns stora bolag, där det finns butiker, enmansföretag som kommer påverkas av sloandet av revisionsplikten.

Tomas beskrev att det är en del av företagstjänsterna att kunna effektivisera ekonomiavdelningen, att kunna hjälpa till att arbeta som ekonomichefer, hyra ut tillförande personal för att stötta ekonomavdelningen. Det är lättare att sälja tilläggstjänster till en befintlig kund än att sälja till nya kunder eftersom de redan vet hur företaget är och har redan skapat en relation till varandra. Upparbetat kontrakt som hålls och företag som är stora som har ekonomichef och ekonomiavdelning kommer fortfarande att ha revisorer. De som sysslar med revision kommer personalen på marginal att minska men de som sysslar med företagstjänster kommer att öka. Revisorer har en bred bas dvs. bred kunskap och kan därför ha möjligheten att jobba inom olika områden tex. Ekonomisk rådgivning.

4.1.4 Kent Kristiansson, Deloitte i Malmö

Deloitte är ett av världens ledande nätverk inom revision och rådgivning etc. som har kontor på 700 platser, med 120000 medarbetare över hela världen, därav 1000 är anställda i Sverige.

Deloitte's grundtanke är att kunna ta initiativet och ständigt söka efter att göra nya affärer och samtidigt skapa möjligheter och samverka över landsgränser och kompetensområden.

”Think Big” *Deloitte*

Deloitte
Grundat: 1845, London, Storbritannien
Typ: Aktiebolag
Bransch: Revision
Marknader: En världsomfattande företag
Huvudkontor: New York, USA
Antal anställda: 165,000
Omsättning: \$27,4 Miljarder USD
Anställdas bakgrund: Civilekonomer, Civilingenjörer, Rådgivare.

Kent Kristiansson har jobbat på Deloitte i 23 år och har positionen som manager och nivå under delägarskap. Kristiansson som länge varit med i revisionsbranschen och följt debatter om att revisionsplikten ska avskaffas och anser att det både finns för och nackdelar. Negativt kan bli att det blir mindre jobb och det blir frivilligt för företagen att redovisa. I det nuvarande förslaget är gränserna för höga och många företag på marknaden kommer att påverkas av detta. Negativa för företag som väljer att inte anlita revisor är att de blir mindre pålitliga, förtroendet minskas för deras intressenter då de inte visar en reviderad årsredovisning. Revision innebär en viss kvalitetsstämpel. Det negativa för företaget med att inte ha en revisor gör det svårare att hålla kontakter och göra affärer med sina intressenter. En annan konsekvens är om en verksamhet inte är reviderad kan skatteverket göra en djupare granskning av företaget.

Intressenter av olika slag som banken, leverantörer och andra fordringsägare kommer att ställa högre krav och villkor för att fortsätta göra affärer med företagen. Man kan tappa uppdrag men positivt är att man kan föra en annan diskussion med företagen och inser att revision är värdefull insats som man kan få nytta av. Om man får problem med revision kan man få problem med intressenterna som inte skett tidigare. Vissa kunder uppskattar revisorns uppgift, men vissa ser det som ett tvång för att det är lagstadgat och som en onödig kostnad för företagen. Om de inte vill revisorer kan de behöva hjälp med andra insatser tex. Rådgivning. Företagen får väga om de ska ha en revisionskostnad det vill säga ha en reviderad årsredovisning eller högre krav och villkor från intressenterna.

- Företag som väljer att tacka nej till revision kommer att påverka storleken på vårt företag och kommer inte ha lika mycket sysselsättning för vår personal. Det kommer att påverka delvis men kommer inte att påverka i så stor utsträckning för att vi har så pass många stora företag som inte berörs av avskaffandet av revisionsplikten. Inledningsvis kommer företagen att välja bort revision men i efterhand när de märker att det ställs högre krav och till exempel Banker inte är villiga att ge lån så kommer de komma tillbaka. Att ha reviderad årsredovisning innebär för företagen en konkurrensfördel.

Det är en större utmaning för mindre revisionsbyråer som bara har mindre företag som kunder och som omfattas av slopandet av revisionsplikten. För att kunna överleva på marknaden gäller det att marknadsföra sig väl och kompetens är en viktig förutsättning.

När det gäller orsaker till att avskaffa revisionsplikten anser Kristiansson att det är den minskade kostnaden i relation till andra kostnader som kan uppkomma. Banken kan ta högre avgift, företagen kan på det sättet få problem på marknaden, vilket kan leda till minskad intäkt på grund av minskad förtroende av intressenterna.

4.1.5 Skatteverket i Malmö

Skatteverket är förvaltningsmyndighet som finns på ett hundratal orter i Sverige med cirka 11500 medarbetare varav 380 är anställda på huvudkontoret i Solna. Denna myndighet är verksam inom områden som skatt, folkbokföring och bouppteckningar samt ansvarar de för statens fodringar. Skatteverkets sysselsättning utövas till mesta dels på deras kontor där dem även tillhandahåller och kontrollerar skattedeklarationer och övriga skatteärenden till medborgare och företag. De har även hand om folkbokföringsärenden, t.ex. personbevis, bouppteckningsärenden osv.

Skatteverkets vision är ”ett samhälle där alla vill göra rätt för sig”.

/ Skatteverket

Göran Mårtensson har jobbat på skatteverket sedan 1982 som en skatterevisor och har som huvudsysselsättning att göra revision och granska företag.

Efter att ha berättat om sig själv och om hans myndighet, inledde han samtalet med att han inte var så positiv till att revisionsplikten skall avskaffas. Han menar att skatteverket kommer att ha mer att göra när detta slopande genomförts. Han nämnde att de får 8000-9000 orena revisionsberättelser där de flesta har anmärkningar, tagit förbjudna lån, där aktiekapitalet är förbrukade, underlag för de uppgifter som lämnas är bristfälliga.

Skatteverket hinner inte granska alla dessa orena revisionsberättelserna men man gör ett urval och bedömer vilka som ska granskas mer noggrant. Hela denna process att göra urval är en kostsam och omfattande process. Slopandet av revisionsplikten kommer att bidra till mer kostnader för skatteverket. Vi var ganska nyfikna hur dessa kostnader kan öka för deras organisation.

- Respondenten svarade på frågan med att säga att man kommer att behöva mer personal och på sätt anställa mer folk. Man kommer att göra kontrollbesök hos företag för att se att de till exempel sköter deras löpande bokföring. Om ett företag har en revisor måste detta anges och på så sätt granskar skatteverket vidare på detta. Man är också orolig att kvalitét på revisionsstandarden kommer att minska och därför viktigt för skatteverket att genomgå regelbundna kontroller.

Det är många som kommer att välja bort revisor, inom de mindre företagen och det är detta som i stor del en orolighet för oss för att det är de mindre företagen som lämnar in en oren revisionsberättelse. Revisorn gör ett viktigt jobb genom att de kontrollerar och rättar till grova fel som dessa företag genomgår.

Revisionsbyråer kommer att sälja mer inom ekonomisk rådgivning, konsulttjänster för att dessa områden är deras huvudsysselsättning. På ett eller annat sätt kommer mindre revisionsbyråer att överleva på marknaden.

Mårtensson tycker att ha revisor är en trygghet för företag men vissa intressenter så som bank kommer att påverka sina kunder att behålla revisorer. Banker kommer att påverkas mer av att revisionsplikten avskaffas än vad skatteverket kommer att göra. Den största faktorn som respondenten anser vara orsaken till sloandet är en så kallad penning fråga det vill säga detta införande sker för att dra ner på kostnaden. Så som vi nämnt tidigare gick vi in på att kostnadsbesparingen för företag per år kommer att ligga runt 5,8 miljarder och leder naturligtvis till att företagen får en ökad lönsamhet.

4.1.6 Bassam Fares, Swedbank i Malmö

Swedbank är ett av Sveriges ledande finansiella institution och har totalt ca 10 miljoner kunder varav 9,4 är privatkunder och ca 540 000 företagskunder. Koncernen har verksamhet över hela världen med 21000 medarbetare och Sverige har 419 kontor.

Bassam Fares har jobbat på bank sedan år 2000 och varit kontorschef för olika kontor sedan 2004. Han är chef för både privat och företagsavdelningar och jobbar som kontorschef på Swedbank Hammarkajen/västra hamnen i Malmö.

Vi satte igång med att fråga Bassam hur han ställde sig till sloandet av revisionsplikten.

- Jag hoppas att företagen fortsätter att ha kvar sin revisor. Från Swedbanks sida kommer man ha krav på sina företagskunder att fortsätta ha revisor och ett underlag för att vi ska kunna ge ut lån är att företagen ska ha en reviderad årsbokslut. Vi granskar bokslutet och sedan tar vi ställning till att lämna eventuella krediter. Fares menar att de inte har undantag och skiljer sig inte vare sig större eller mindre företag. Anledning till att vi ställer dessa krav är för att vi ska göra en bra affär. Kunden ska känna sig trygg, samtidigt som vi ska kunna känna oss trygga. Företag som har reviderad verksamhet anser jag är en trygghet för alla intressenter, vare sig det är leverantörer eller kunder till företaget eller vi som bank.

Vi har på senaste tiden mer och mer omorganiserat oss och vi har olika revisionsbyråer som samarbetspartners och vi samarbetar också med Almi som är en statligt ägd företagspartner. Anledningen till att vi gör detta är för att skapa ett gemensamt nätverk för att kunna göra bra affärer. Anledningen till att vi skapat detta nätverk är för att alla parter som bank, leverantör och kunder kommer vara i behov av denna typ av samarbete. Denna typ av samarbete kommer även att innebära att kostnaden för revisionstjänster kommer att minska för våra företagskunder. Men vi har ett samhällsansvar när vi ska låna ut pengar och med det menar vi att vi inte kan låna ut till vem som helst dvs. oseriösa verksamheter.

Från vår sida kommer vi att ställa krav att våra kunder ska ha en extern part som reviderar deras verksamhet. Detta är bra och effektivt för att företaget ska kunna upptäcka sina brister och eventuellt rätta till dem. Från bankens sida är det betryggande för oss att veta att man kan lita på sina företagskunder och se de som seriösa verksamheter. Det är samtidigt bra för

företagens leverantörer som kan ta del av de reviderade uppgifterna, för att de ska kunna leverera sina varor och samtidigt känna säkerhet. Naturligtvis kommer stora och medelstora bolag kommer ha kvar sin revisor. Från de småföretagens synvinkel kan dessa se revisionen som en kostnad och de stora uppskattar revisionen som en hjälp och ett verktyg för att utföra det administrativa jobbet. - Jag hoppas på att andra leverantörer och banker också ställer krav på att företagen ska ha kvar sin revisor. Mindre revisionsbyråer kommer inte att försvinna från marknaden men jag tror att efterfrågan på revision kommer på marginalen att minska.

Faktorer som kommer att påverka ett företags val att slopa revisionsplikten kan vara beroende på företagets storlek, att företagets parter som leverantörer, kreditgivare och banker kommer att ha revision som ett krav. På grund av villkoren som ställs har företagen ingen möjlighet att slopa revisionsplikten. En annan orsak som kan vara i betydelse är priset på revisionstjänster.

”Alla företag vill uppfattas som seriösa”.

Bassam Fares

4.1.7 Lars-Gunnar Hermansson, Nordea i Malmö

Nordea har 1400 kontor med cirka 10 miljoner kunder och en ledande ställning inom Internettjänster med 5,2 miljoner e-kunder.

Lars-Gunnar Hermansson har jobbat i bankbranschen i 39 år och sedan 12 år tillbaka är han kreditchef för region Skåne på Nordea.

Han ställer sig mycket negativt till att revisionsplikten ska avskaffas och syftar till att det inte kommer att ha samma kontroll och informationsövertag över sina kunder när detta införs. Revisorer gör ett bra och viktigt arbete som ligger till grund för att deras kreditverksamhet fungerar. Banken har inte tillgång och resurser till att granska och följa upp bokslut och årsredovisningar så som revisorer gör. De räkenskaper som revisorer granskar ger oss en tillförlitlighet. Efter avskaffandet kommer Nordea att ställa mycket högre krav som deras kunder måste leva upp till för att dessa ska få lån och krediter. Enda anledningen som jag tror

sig vara till att avskaffa revisionsplikten är endast en EU anpassning eller som sagt kan det helt enkelt vara att små företag som inte orkar med revisionsplikten vill avskaffa detta.

Respondenten menar att banker i allmänhet kommer att ställa mycket högre krav för att dess företagskunder ska bli beviljade lån och andra typer av krediter. Hermansson påpekar att ett krav kan uppstå är att sätta kundens personliga egendom så som villor och andra fastigheter i pant. – Antingen kan våra kunder välja mellan att ha en revisor som granskar deras verksamhet eller får de pantsätta sin personliga egendom. Vidare påpekar responderten att de kunder som har varit lite slarviga med att lämna in bokslut och årsredovisningar kommer vi att anordna kontinuerliga möten med efter avskaffandet av revisionsplikten, detta för att få en muntlig redogörelse av sina kunder.

- Vissa kunder som är för slarviga kommer vi kanske inte vilja ha som kunder efter sloandet av revisionsplikten.

Vi är ganska säkra på att våra kunder kommer att ha kvar sin revisor eftersom denne är ett bra verktyg för att försäkra oss för att verksamheten fungerar väl, känner trygghet som kan leda till bra affärer med bra förutsättningar. Självklart kommer revisionen att minska hos de mindre företagen men tror inte det blir en markant skillnad. - Jag tror inte att de mindre revisionsbyråerna kommer slås ut från marknaden eftersom de kan bidra med andra tjänster ifall revisionsplikten slopas. Men när det gäller de stora revisionsbyråerna kommer dessa som sagt inte påverkas då deras kunder är tillräckligt stora företag som är i behov av revision.

- Om vår bank gör en förlust på en miljon kronor i form av att en kund inte kunnat betala tillbaka, måste vi låna ut ytterligare 100 miljoner kronor till andra kunder för att kunna få igen den "förlorade" miljonen. För att därefter kunna göra en vinst på en miljon kronor måste vår verksamhet låna ut ytterligare 100 miljoner. Därför är det viktigt för oss att vara noggranna, granska våra kunder samt vara säkra på att de bedriver en seriös verksamhet.

En jämförelse mellan uppsatserna och hur inställningen har ändrats de senaste fyra åren finns i en tabell nedan (Excel filen):

Hur Inställningen
Ändrats.xls

5. Analys

I detta kapitel presenteras en analys av de olika respondenternas svar, då vi gjort en sammankoppling mellan vår empiri och litteraturkapitlet. Vi har även delat upp analysen i olika rubriker för att underlätta för läsaren samt för att läsaren ska se en röd tråd i vår jämförelse.

5.1 Orsaker till avskaffandet av revisionsplikten

Det finns en del olika uppfattningar bland våra respondenter om vilka faktorer som kan ligga till grund för avskaffandet av revisionsplikten.

Kim Månsson ser ingen saklig grund till att revisionsplikten ska avskaffas och anser att det enbart är en anpassning till EU direktiven och ser ingen annan anledning. Lars Gunnar på Nordea var också inne på samma spår där han menar att den enda anledningen som denne tror sig vara till att avskaffa revisionsplikten är endast en EU anpassning eller kan helt enkelt vara att små företag som inte orkar med revisionsplikten vill avskaffa detta.

De små revisionsbyråerna Narfeldt och Månsson Kim, anser det är viktigt att påpeka att deras kunder kommer att ha kvar revision på grund av den nära relation och kontakt dessa har med sina kunder. En kombination av den personliga kontakten som företagen har med sina kunder samt att kunderna saknar kunskap inom detta område, kommer dessa revisionsbyråers tjänster att efterfrågas. Den stora revisionsbyrå Ernst & Young har också samma synsätt, där de anser att ett upparbetat kontrakt och långvarig relation till företaget kan vara en faktor för att deras kunder ska stanna kvar. En annan anledning som Mariann Arnell framhäver till att små företag ska vilja ha kvar sin revisor är för att slippa bli granskad av skatteverket.

Bassam Fares på Swedbank tyckte att faktorer som kan påverka ett företags val att slopa revisionsplikten kan vara beroende på företagets storlek, att företagets parter som leverantörer, kreditgivare och banker kommer att ha revision som ett krav. Fares syftar även till något som kopplas till Intressentmodellen nämligen att det är i stor betydelse att det finns ett bra samspel mellan banken och dess intressenter, detta för att alla intressenter är mer eller mindre beroende av varandra för att kunna göra bra affärer. Revision frambringar tillförlitlighet hos affärsförbindelser och banker och på sått skapar ett tillit mellan berörda parter.

På grund av villkoren som ställs har företagen ingen möjlighet att slopa revisionsplikten och en annan orsak som kan vara av betydelse är priset på revisionstjänster. Den största faktorn som Skatteverket anser sig vara orsaken till slopandet av revisionsplikten är en så kallad penning fråga det vill säga detta införande sker för att dra ner på kostnader för företagen, vilket är något även Deloitte håller med om. Samtliga tre respondenter 2007, ser den största anledningen till att företag kommer vilja slopa revisionen är på grund av den dyra kostnaden och den kortsiktiga kostnadsbesparingen. De flesta bank och skatteverkets respondenter 2005 ser det som en kostnadsbesparing för företagen då revision kan ses som en onödig kostnad. Mats Göransson på PWC, menar att företagen ser revision som en negativkostnad då jävs reglerna blivit strikta.

Vår respondent Göran Mårtensson på skatteverket i Malmö nämnde att kostnadsbesparingen för företag per år kommer att ligga runt 5,8 miljarder och detta kan i sin tur leda till en ökad lönsamhet för företagen.

5.2 Konsekvenser till avskaffandet av revisionsplikten

5.2.1 Substitut till revision

Mariann Arnell på Narfeldts revisionsbyrå upplyste oss om att mindre företag inte behöver just den här revisionstjänsten för att kunna överleva på marknaden och det är bra att satsa på andra tjänster så som rådgivning, konsulttjänster etc. Det råder en enighet bland revisionsbyråerna 2005 att det kommer att erbjudas andra typer av företagstjänster så som rådgivning istället för revision, däremot tillägger KPMG och Set att deras intäkter kommer att

minska marginellt. Arnell menar att det kommer bli mindre att göra när det gäller revisions delen då denne har småföretag som kunder men samtidigt kommer andra typer av tjänster som ekonomisk rådgivning att öka. Efterfrågan på ekonomisk rådgivning kommer att öka i och med att deras kunder är mer eller mindre beroende av Narfeldts då denna verksamhet besitter den kunskap som kunderna saknar. Kim Månsson delar denna uppfattning och tillägger att samtidigt kommer jäv problemet att luckras upp när revisionsplikten avskaffats och på så sätt får revisorer större spelrum.

Hans Lilja på Nordea 2007 syftar till att bankens bedömning av företaget kommer försämrats efter avskaffandet ifall verksamheten inte är reviderad, däremot anser Håkan Sundberg på Ernst & Young att det inte kommer påverka hans organisation ekonomiskt.

Göran Mårtensson på Skatteverket påpekar dessutom att Revisionsbyråer kommer att sälja mer inom ekonomisk rådgivning, konsulttjänster för att dessa områden är deras huvudsysselsättning. På ett eller annat sätt kommer mindre revisionsbyråer att överleva på marknaden.

Tomas Svensson säger att revisionsbyråer kommer att omorganisera sig och ha olika avdelningar med olika tjänster som dessa erbjuder sina kunder. För att ta igen den minskade intäkten kan man satsa på att ge företagen ekonomisk rådgivning och andra konsulttjänster. Ernst & Young och Narfeldt berör att det också kan bli på det sättet att revisorer skaffar sig titeln som auktoriserad redovisningskonsult och de mindre revisionsbyråerna kan då tänkas dela upp den enskilda revisorns tjänster på så sätt att den jobbar halva dagen som konsult och halva dagen som revisor.

5.2.2 Högre krav kommer att ställas

Enlig intressentmodellen är alla parter på marknaden mer eller mindre beroende av varandra och bankerna kommer att ställa högre krav för att göra bra affärer med sin omgivning.

De stora revisionsbyråerna Deloitte och Ernst & Young poängterar att banker som ger ut lån kommer antagligen att ställa krav på företagen genom att dessa måste ha en reviderad årsredovisning, som har godkänts av en revisor. Intressenter av olika slag som banken, leverantörer och andra fordringsägare kommer att ställa högre krav och villkor för att fortsätta göra affärer med företagen. Kent Kristiansson på Deloitte säger även att företagen kommer till

en början att välja bort revision men i efterhand när de märker att det ställs högre krav och till exempel Banker inte är villiga att ge lån så kommer de komma tillbaka.

Våra bankrespondenter har nämnt att de är mycket tydliga med att dem kommer att ställa högre krav när revisionsplikten avskaffas. Från Swedbanks sida kommer man ha krav på sina företagskunder att fortsätta ha revisor och ett underlag för att de ska kunna ge ut lån är att företagen ska ha en reviderad årsbokslut. Swedbank granskar bokslutet och sedan tar ställning till att lämna eventuella krediter. Detta är bra och effektivt för att företaget ska kunna upptäcka sina brister och eventuellt rätta till dem. Bassam Farres på Swedbank hoppas på andra banker och leverantörer också ställer krav på att företagen ska ha kvar sin revisor. På grund av villkoren som ställs har företagen ingen möjlighet att slopa revisionsplikten.

Efter avskaffandet kommer Nordea att ställa mycket högre krav som deras kunder måste leva upp till för att dessa ska få lån och krediter. Respondenten menar att banker i allmänhet kommer att ställa mycket högre krav för att dess företagskunder ska bli beviljade lån och andra typer av krediter. Han påpekar att ett krav som kan uppstå är att sätta kundens personliga egendom så som villor och andra fastigheter i pant.

- Antingen kan våra kunder välja mellan att ha en revisor som granskar deras verksamhet eller får de pantsätta sin personliga egendom.

Bankrespondenterna 2005 har ett likartat synsätt då dessa anser att högre krav kommer att ställas vid beviljandet av lån. På föreningssparbanken kommer en oreviderad verksamhet att innebära svårigheter för att bevilja lån. Å andra sidan anser Bengt Adamsson och Cecilia Källman på Sparbanken Finn att banken kommer bli av med en viktig kontroll det vill säga inte kunna granska sina kunder lika mycket.

5.2.3 Ökad kontroll från Skatteverket

Göran Mårtensson på skatteverket räknar med att det kommer bli mycket mer arbete för deras myndighet när revisionsplikten avskaffats. Man kommer att göra kontrollbesök hos företag för att se att de till exempel sköter deras löpande bokföring. Om ett företag har en revisor måste detta anges och på så sätt granskar skatteverket vidare på detta. Man är också orolig att kvalitét på revisionsstandarden kommer att minska och därför viktigt för skatteverket att genomgå regelbundna kontroller.

Att en revisor som upptäcker fel och gör löpande kontroll granskning, bokslutsgranskning och granskning av årsredovisning underlättar för Skatteverket för att de får mindre och göra samtidigt som en annan part har översyn på revisionsarbetet. Mariann Arnell nämner också att skatteverket intresserar sig av att veta vilka företag som har revisor eller inte. För att slippa bli granskad av skatteverket kan små företag välja ha kvar sin revisor. Om en verksamhet inte är reviderad kan skatteverket göra en djupare granskning av företaget, enligt Kent Kristiansson på Deloitte.

Skatteverkets allmänna syn 2005 är att det kommer krävas mer personal, fler förhör och således mer tid och resurser. Detta kommer att bidra till att färre skattebrott kommer att upptäckas. En av respondenterna påpekade att ett slopande av revisionsplikten skulle påverka Skatteverkets kontroll negativt medans en annan respondent var av den uppfattningen att det kommer sänka standarden på företagens bokföring och redovisning. Katarina Bengtsson på Skatteverket 2007, påpekar att det kommer att finnas större behov av att granska företag i framtiden.

5.3 Revision – kostnad eller konkurrensfördel

Utifrån småföretagens synvinkel kan dessa se revisionen som en kostnad och de stora företagen uppskattar revisionen som en hjälp och ett verktyg för att utföra det administrativa jobbet, enligt vår respondent på Swedbank. Men däremot ansåg Arnell att de mindre företag som inte tar lån och annan typ av extern finansiering känner inget behov av att ha en revisor. Därmed kan revisor för denna typ av företag ses som en onödig kostnad.

Tomas Svensson på Ernst & Young poängterar att de utländska företag som etablerar verksamhet i Sverige har som kärnverksamhet att antingen sälja varor eller leverera sina tjänster, därigenom outsourcar företaget det administrativa arbetet till revisionsbyråer och på så sätt slipper företag att anställa personal, ge ut löner för det administrativa jobbet vilket minskar företagets kostnader. Han beskrev också att det är en del av företagstjänsterna att kunna effektivisera ekonomiavdelningen, att kunna hjälpa till att arbeta som ekonomichefer, hyra ut tillförande personal för att stötta ekonomavdelningen. ”Revisorer är inte som poliser utan som ett verktyg för att kontrollera och upptäcka företagets brister och förbättra sig”. Med detta citat sammanfattar respondenten att revision är en konkurrensfördel för företagen.

Vår respondent på Deloitte uppmärksammar att vissa kunder värderar revisorns uppgift, men vissa ser det som en onödig kostnad för företagen då det är lagstadgat. Företagen har som alternativ att välja ha en revisionskostnad det vill säga ha en reviderad årsredovisning eller högre krav och villkor från intressenterna. Att ha reviderad årsredovisning innebär för företagen en konkurrensfördel.

5.4 Kommer företagen att välja bort revision

Responden på Narfeldt berörde att större kunder som har extern finansiering kommer inte att efterfråga mindre revision. När det gäller mindre företag är Skatteverket en stor aktör på marknaden då den vill veta om ett företag har revisor eller inte, vilket kan påverka företagets val att bli granskad eller inte.

Månsson Kims revisionsbyrå är av den uppfattningen att kunden kommer att värdesätta revisionen på ett annorlunda sätt när revisionsplikten slopas. Kunder komma märka att andra intressenter som bank och leverantörer fordrar eller bedömer en reviderad verksamhet. Respondenten framhävde till och med att kunder kommer att vara i behov av revisionstjänsten efter egna behov till exempel om företaget ska ta nytt banklån och utveckla sin verksamhet eller ny delägare som kommer in etc.

När revisionsplikten avskaffas kommer företagen i början att välja bort revision men i så småningom när de märker att det ställs högre krav och till exempel banker inte är intresserade av att ge lån så kommer företagen att komma tillbaka, enligt Kent Kristiansson på Deloitte. Samtliga tre respondenterna 2007 är av samma inställning att revisionsplikten inte bör vara frivilligt för småföretag. Dan Andersson på PWC 2005, uppmärksammar att en allmän revisionsplikt slår hårdare mot småföretag och borde därför vara frivilligt för dessa, eftersom samma regler gäller för både stora och små företag. Däremot kan inte Mats Olofsson på SEB finans se någon fördel med att ta bort revisionsplikten. Från skatteverkets synpunkt finns det ingen anledning till att plocka bort revisionsplikten. De flesta respondenterna 2005 är för att revisionen ska vara frivilligt men har även tanken att ett förenklat regelverk hade varit en alternativ lösning.

Swedbank har alltmera omorganiserat sig och har olika revisionsbyråer som samarbetspartners. Orsaken till att denna omorganisering är för att skapa ett ömsesidigt

nätverk för att kunna göra bra affärer och för att alla berörda parter så som bank, leverantörer och kunder är i behov av en sådan samverkan.

Ett stort orosmoment för Skatteverket kommer vara att många småföretag kommer att välja bort revisor och det är dessa företagen som oftast lämnar in orena revisionsberättelser. Att ha revisor är en trygghet för företag men vissa intressenter så som bank kommer att påverka sina kunder att behålla revisorer, detta enligt Göran Mårtensson på Skatteverket.

5.5 Revision som kvalitetssäkring

Revisionen ger en säkerhetskontroll för sina kunder, genom att man kritiskt granskar, upptäcker fel och rättar till dessa. Att ha en revisor är en slags kvalitetsstämpel på att företagets räkenskaper utförts på ett rätt sätt.

Respondenten på Månsson Kim revisionsbyrå ser att ett företag som har revisor anses bland företagets intressenter att verksamheten bedrivs seriöst och anses som en kvalitetsstämpel. Vart femte år genomför FAR SRS kontinuerliga kvalitetskontroller för att granska att revisorer utför sina arbetsuppgifter rätt. Detta är på så sätt en kvalitetssäkring då kunderna vet att revisorerna håller en bra revisionsstandard och för att revisorer ska hålla sig uppdaterade, vilket är något som även Arnell håller med om.

Ernst & Young och våra bankrespondenter är av samma uppfattning men menar även att leverantörer och andra intressenter som levererar på kredit vågar lita mer på en reviderad årsredovisning som blivit godkänd av en revisor. Många företag som till exempel ISO certifierar sig, är en sorts kvalitetsstämpel för att företagen utför bra rutiner, levererar med bra kvalitet, betalar i tid etc. Tomas Svensson på Ernst & Young gör denna liknelse för att tydliggöra att företag frivilligt ISO-certifierar sig för att förmedla en seriös bild till omgivningen. Det negativa som respondenten på Deloitte anser sig vara att ett företag som inte har en revisor medför till svårigheter till att hålla kontakter och göra affärer med sina intressenter. En annan konsekvens är om en verksamhet inte är reviderad kan skatteverket göra en djupare granskning av företaget.

Som det tidigare framgått i vårt litteraturkapitel, uppmärksammar revisionsteorin att kvalitetssäkra och samtidigt granska företagets redovisning är revisionens två huvuduppgifter och detta genererar en trygghet för kunderna och intressenterna.

Samtliga tre respondenter 2007, poängterar att en godkänd revision är en kvalitetsstämpel då det intygar att siffrorna är riktiga och utförts på ett korrekt sätt. Även de flesta respondenterna 2005 är av samma uppfattning. Leif Ljung på Skatteverket ser revision som en kvalitetssäkring, eftersom revisorn ser till att god redovisningssed efterföljs.

5.6 Förändring mellan åren - likheter och olikheter

Generellt kan vi se att majoriteten av skatteverkets respondenter i alla tre uppsatser menar att deras myndighet kommer få mer arbete att göra. Göran Mårtensson på Skatteverket 2009, påpekar att myndigheten kommer ha mer arbete framför sig genom att avskaffandet kommer att medföra till att skatteverket får göra extra kontroller det vill säga en ökad granskning av företagen. Enligt Katarina Bengtsson på Skatteverket 2007, kommer de omfattas av mer arbete då det kommer att finnas större behov av att granska fler företag i framtiden. Stefan Gustavsson på Skatteverket 2005 anser att avskaffandet av revisionsplikten kommer att innebära ett krav på mer personal, fler förhör och således mer tid och resurser, vilket även Vilhelm Andersson skattedirektören delar samma uppfattning av.

Vi har delat upp våra val av respondenter i större och mindre revisionsbyråer vilket har lett till vi kan urskilja olika svar. I frågan om de större revisionsbyråerna kommer ha mer eller mindre att göra, har respondenterna svarat att revisionstjänsten kommer att förbli i högsta grad opåverkad då dessa har stora företag som kunder. Däremot ser mindre revisionsbyråer att revisionstjänsten kommer minska men samtidigt kommer olika företagstjänster att erbjudas. Kim Månsson 2009 anser att efterfrågan på revision kommer att minska men däremot kommer efterfrågan på till exempel ekonomiskt rådgivning, kvalificerade konsulttjänster att öka. Håkan Sundberg på Earnst & Young 2007 påpekar att det inte kommer bli någon vidare förändring i deras arbete. Även Olof Andersson på KPMG 2005 är inne på samma spår, då revisor inte kommer påverkas nämnvärt om revisionsplikten skulle avskaffas.

Efter att ha analyserat tabellen utifrån de olika respondenternas svar, ser vi att banker som är en viktig aktör inom intressentmodellen kommer inte påverkas i större grad. Bassam Fares på Swedbank 2009 ser deras arbete som oförändrat om revisionsplikten avskaffas. Däremot ser Lars-Gunnar Hermansson på Nordea att avskaffandet kommer att innebära mer arbete genom ökad kontroll och kontinuerliga möten med deras kunder. Olof Lindvall på Förening

Sparbanken 2005 tycker att ett slopande inte skulle innebära någon större förändring i hans arbete.

När det gäller bankrespondenter tyckte vi att det skulle vara intressant att jämföra våra respondenters svar med övriga bankrespondenters. I frågan om företagets inställning till avskaffandet kan vi se att Nordea 2007 inte tog ställning i frågan medans Nordea 2009 ställer sig väldigt negativ till sloandet av revisionsplikten, vilket tyder på en förändring.

Våra två bankrespondenter 2009 ställer sig väldigt negativt till sloandet av revisionsplikten medans Johan Tuveesson på Färs och Frosta Sparbank 2005 ställer sig positiv till avskaffandet. När det gäller om en reviderad årsredovisning är ett krav för att bli beviljad lån är Johan Tuveessons svar ja men beroende på kreditens storlek. Denna uppfattning delas inte av våra bankrespondenter då dessa är väldigt tydliga med att påpeka att en reviderad årsredovisning definitivt är ett krav och inga undantag kommer göras vare sig större eller mindre företag. Våra respondenter från revisionsbyråerna 2009 delar samma uppfattning med våra bankrespondenter, då de tror att banken kommer ha reviderad årsredovisning som krav vid beviljandet av lån. När man tittar närmare på respondenterna från revisionsbyråer 2005 ser de även revideringen som ett krav men påpekar att det är skiljer sig fall till fall, men nu görs inga undantag.

Generellt sätt har vi märkt att en stor del av bankerna ställer sig negativt till avskaffandet.

När vi har analyserat och jämfört de olika uppsatserna har vi även kommit fram till att det råder oklarhet när det gäller Skatteverkets respondenter, då deras svar skiljer sig åt mellan åren. Bland de fyra respondenter från Skatteverket 2005, var två positiva till avskaffandet av revisionsplikten och två var negativt inställda. Två av respondenterna är emot att revisionen för småföretag ska vara frivilligt medans ena tycker att det skulle kunna vara "vettigt" att ta bort revisionsplikten. Så som vi kan se hade Skatteverket 2007 inte tagit någon ställning i frågan om ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten men samtidigt finner dem ingen anledning till att plocka bort den. Vår respondent Göran Mårtensson på Skatteverket 2009 ställer sig negativt till sloandet och anser inte att revision för småföretag borde vara frivilligt eftersom det är oftast småföretag som lämnar in orena revisionsberättelser.

6. Slutsats

Detta kapitel ska ge läsaren en samlad bild av de slutsatser som vi kommit fram till i vår studie. Efter detta kapitel hoppas vi att läsaren har skapat sig en tydlig förståelse om vårt ämnesområde samt kunnat få svar på frågorna i vårt problem formulering. Vi avslutar kapitlet med att ge förslag till vidare forskning.

Syftet med denna uppsats var att med hjälp av egen insamlad empiri och två andra uppsatser, beskriva hur inställningen av slopandet av revisionsplikten har förändrats hos Revisionsbyråer, Skatteverket och banker, under de senaste fyra åren. Eftersom vi utgick från tre intressenters synvinklar tyckte vi att det var lämpligt att ta hjälp av intressentmodellen samt förklara revisionens innebörd och funktion för att ge läsaren en klar bild av vårt ämnesområde. Detta för att sedan i analysen göra en sammankoppling till empirin.

I frågan om hur respondenterna *ställer sig till avskaffandet av revisionsplikten* har ställningstaganden ändrats under åren. Utifrån svaren från respondenterna i revisionsbyråer ser vi att dem från 2009 ställer sig positiva till avskaffandet. Respondenten från 2007 ser vi att denne inte tagit ställning till frågan. Bland svaren från respondenterna 2005 finner man inget tydligt mönster då respondenterna ställer positiva, negativa eller inte tagit ställning. Generellt sätt har Skatteverket under de senaste fyra åren haft en negativ inställning till slopandet av revisionsplikten, men det är viktigt att påpeka att det finns respondenter 2005 som har positivt inställning till frågan. När det gäller banker så har inställningen till avskaffandet generellt sätt varit negativ från 2005 till 2009. Dock finns det undantag och olikheter i vissa svar då någon respondent 2007 inte tagit ställning och en respondent 2005 som ställt sig positivt till avskaffandet.

Revisionen ger en säkerhetskontroll för sina kunder, genom att man kritiskt granskar, upptäcker fel och rättar till dessa. Att ha en revisor är en slags *kvalitetsstämpel* på att företagets räkenskaper utförts på ett rätt sätt. Samtliga tre intressenter ser revision på ett eller annat sätt som en kvalitetsstämpel och denna uppfattningen delas av de flesta respondenterna under åren.

Utifrån svaren från respondenterna kan vi utläsa att *anledningen till avskaffandet av revisionsplikten* antingen är en EU-anpassning eller en kostnadsbesparing. När det gäller *konsekvenser av avskaffandet* kommer de tre intressenterna bli berörda på olika sätt. Större revisionsbyråer anser att dessa inte kommer påverkas i så stor omfattning. Men revisionsbyråer har i helhet varit inne på att revisionen kommer minska på marginalen men att olika företagstjänster så som ekonomisk rådgivning och andra konsulttjänster kommer att efterfrågas mer. Så som vi märkt är svaren från respondenterna 2009 och 2005 väldigt lika och ser att det inte blivit någon större skillnad.

När det gäller Skatteverket ser vi att svaren från respondenterna 2009 och 2007 har liknande tankar då de ser att avskaffandet kommer medföra till mer granskning av företagen genom extra kontroller. Däremot skiljer sig svaren från respondenterna i Skatteverket 2005 då någon respondent anser att standarden på bokföring och redovisning kommer sänkas, medans andra respondenter fokuserat sig på att det kommer krävas mer personal, fler förhör och således mer tid och resurser. Samt belyst att färre skattebrott kommer att upptäckas.

Svaret från bankrespondenterna 2009, 2007 och 2005 skiljer sig åt. Respondenterna från 2009 är väldigt tydliga med att avskaffande kommer innebära att banker kommer ställa högre krav på en reviderad årsbokslut vid beviljandet av lån. Respondenten från 2007 menar att bankens bedömning av företaget försämrats avsevärt om verksamheten ej är reviderat. Vi har sett att bankrespondenterna från 2005 har lite olika svar. Ena respondenten menar att banker kommer att bli av med viktigt kontroll vilket gör att de inte kan granska sina kunder lika mycket. Medans att en annan respondent belyser att högre krav kommer ställas på nya kunder, kan vi tolka detta som att högre krav inte ställs på befintliga kunder.

När vi tittat närmare på om reviderad årsredovisning är ett krav vid beviljandet av lån har vi sett i helhet att de flesta respondenterna anser att det kommer vara ett krav. Men det måste däremot påpekas att bankrespondenter från 2005 har sagt att det är ett krav i vissa fall eller en förhandlingsfråga men banker 2009 har tydliggjort att det är ett krav då inga undantag kommer göras.

Slutligen kan vi se att det finns både likheter och olikheter bland svaren från respondenterna. Detta har gjort det möjligt för vår studie att kunna urskilja om Revisionsbyråers, Skatteverkets och Bankers inställning till slopandet av revisionsplikten har förändrats under de senaste fyra åren.

6.1 Förslag till vidare studier

Efter att ha analyserat svaren från våra respondenter och två andra uppsatser, har vi under arbetets gång märkt att det finns de som är för och de som är emot revisionsplikten.

De som är för ett avskaffande av revisionsplikten menar att detta leder till att företag får minskade vilket kommer att medföra till att företagen kan satsa pengar på att utveckla sin verksamhet. Däremot syftar de som är emot avskaffandet att revisionen är ett bra verktyg för att upptäcka fel och brister, detta kan åtgärdas och således leder revisionen till en effektivitet för företagen. Därför tycker vi att det är ett intressant ämne att göra en undersökning av, för att se skillnader i effektivisering mellan företag som väljer att ha kvar revision och de som avser att avskaffa det.

7. Källförteckning

Muntliga källor:

Kent Kristiansson, Manager / nivån under delägarskap, 090504

Kim Månsson, Auktoriserad revisor, Månsson Kim revisionsbyrå, 090507

Göran mårtensson, Skatterevisor, Skatteverket, 090508

Tomas Svensson, Auktoriserad revisor, Ernst & Young, 090513

Mariann Arnell, Auktoriserad revisor, Narfeldts Revisionsbyrå, 090516

Bassam Fares, Kontorschef, Swedbank Hjälmarekajen/västra Hamnen, 090520

Lars-Gunnar Hermansson, Kreditchef, Nordea, 090522

Elektroniska källor:

Deloitte: www.deloitte.com

Ernst & Young: www.ey.com

Skatteverket: www.skatteverket.se

Swedbank: www.swedbank.se

Nordea: www.nordea.se

<http://regeringen.se/sb/d/10450/a/102165>

<http://www.grantthornton.se/Om-oss/Nyhetsbrev/Radgivaren/Radgivaren-10-Avskaffandet-av-revisionsplikten/>

<http://www.grantthornton.se/Tjanster/Revision/Varfor-revision/>

<http://www.grantthornton.se/Om-oss/Nyhetsbrev/Radgivaren/Radgivaren-10-Avskaffandet-av-revisionsplikten/>

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00000/Revisionsplikten_i_sm__458a.pdf

<http://di.se/Nyheter/?page=/Avdelningar/Artikel.aspx%3FMobious%3DY%26ArticleID%3D2008%255C08%255C27%255C297813%26SectionID%3DEttan%26menusection%3DStartsidan%3BHuvudnyheter>

<http://alltomrevision.wordpress.com/about/>

<http://eprints.bibl.hkr.se/archive/00000792/01/Kandidatuppsats.pdf>

<http://www.esv.se/amnesomraden/redovisning/internredovisning.4.1faf3f4fcea3ced188000261.html>

http://www.farsrs.se/pls/portal/docs/PAGE/FAR/FOR_MEDLEMMAR/VERKYGSLADAN/FAR%20SRS%20REVISIONSFOLDER_0.PDF

www.tidskriftenbalans.se

<http://www.shh.fi/depts/redovis/research/jeflec/lectio94.htm>

<http://regeringen.se/sb/d/10450/a/102165>

Publicerade källor:

Lundahl, U, Skärvad, P-H, (1999) "*Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*" Studentlitteratur, Lund

Bryman, A, Bell, E, (2005), "*Företagsekonomiska forskningsmetoder*", Liber, Korotan Ljubljana

Hatch, M-J. (2002) *Organisationsteori*. Studentlitteratur. Liber, Malmö

Jacobsen, D I, (2002). "*Vad, hur och varför? Om metod val i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*", Studentlitteratur, Lund.

Rienecker, L, P-S, J, (2008) "*Att skriva en bra uppsats*" Malmö, Liber.

Artsberg, K. (2005). *Redovisningsteori*. Malmö: Liber.

Alvesson, Mats, Sköldberg, Kaj, "*Tolkning och reflektion*", 1994, Studentlitteratur, Lund.

Gröndlund, A, Tagesson T, Öhman, P, "*Principbaserad redovisning*", 2005, Studentlitteratur, Lund

Johannessen, A., & Tufte, P. A. (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.

Svenning, Conny, *Metodboken*, 2003. Malmö: Princo/Team Offset & Media.

SOU 2008:32. *Avskaffandet av revisionsplikten för små företag*.

2 uppsatser

http://theses.lub.lu.se/undergrad//search.tkl?field_query1=pubid&query1=FEK-00012147&recordformat=display
http://theses.lub.lu.se/undergrad//search.tkl?field_query1=pubid&query1=FEK-00012147&recordformat=display

<https://dspace.hh.se/dspace/handle/2082/1107>

Bilagor

Bilaga 1 – Frågor till revisionsbyråer

1. Vad är din position i företaget, hur länge har du jobbat där?
2. Hur ställer ni er till att revisionsplikten skall avskaffas? Om positivt eller negativt, varför?
3. Hur tror ni att detta kommer påverka ert företag/organisation? På vilket sätt?
4. Tror ni att företagets efterfråga för revision/redovisning kommer att minska? Varför?
5. Men tror ni att efterfrågan för ekonomisk rådgivning/ekonomisk styrning kommer att öka? – vilken typ av annan verksamhet kommer att öka, ge exempel?
6. Hur tror ni att framtiden kommer att se ut för större/mindre revisionsbyråer?
7. vilka faktorer kan påverka ett företags val att slopa revisionsplikten?
8. kan revisorer få en kompletterande marknad inom mindre företags ekonomi styrning när revisionsplikten avskaffas? Hur och varför tror ni det?

Bilaga 2 – Frågor till skatteverket

1. Vad är din position i företaget, hur länge har du jobbat där?
2. Hur ställer ni er till att revisionsplikten skall avskaffas? Om positivt eller negativt, varför?
3. Hur tror ni att detta kommer påverka ert företag/organisation? På vilket sätt?
4. Tror ni att företagens efterfråga för revision/redovisning kommer att minska? Hur och varför?
5. Hur tror ni att framtiden kommer att se ut för mindre revisionsbyråer?
6. Hur tror ni att framtiden kommer att se ut för större revisionsbyråer?
7. Vilka faktorer kan påverka ett företags val att slopa revisionsplikten?

Bilaga 3 – Frågor till Banker

1. Vad är din position i företaget, hur länge har du jobbat där?
2. Hur ställer ni er till att revisionsplikten skall avskaffas? Om positivt eller negativt, varför?
3. Hur tror ni att detta kommer påverka ert företag/organisation? På vilket sätt?
4. Tror ni att företagens efterfråga för revision/redovisning kommer att minska? Hur och varför?
5. Hur tror ni att framtiden kommer att se ut för mindre revisionsbyråer?
6. Hur tror ni att framtiden kommer att se ut för större revisionsbyråer?
7. Vilka faktorer kan påverka ett företags val att slopa revisionsplikten?